MAIL-EDITIE.

De Zuid Afrikaan

VEREENIGD MET DE VOLKSVRIEND.

DEEL 58. KAAPSTAD, DINGSDAG, 2 OCTOBER 1888. NO. 5,106

COLONIAL OFFICE CAPE TOWN

10 Goedgeteelde Jonge Paarden.
12 " Merries.
2 Paar extra Kar Ezels.

Op DONDERDAG, 4 October aanst.,

ZULLEN opgemelde Paarden en Ezels publiek verkocht worden aan KLAPMUTS STATIE. Onder de Paarden zijn 2 Paren Blaauwschimmels, geteeld bij den heer OOSTHUIZEN, in de Hantam, en de Pracht van Koopers waardig waardig.

P. G. ROOS.

Paarl, 28 Sept. 1888.

J. S. MARAIS & Co., Afslagers.

EEN BAZAAR

TEN BEHOEVE VAN
De Ned. Gereformeerde Kerk
ZAL GEHOUDEN WORDEN
IN DE ALTONA HALL,
WOODSTOCK,
Op Morgen (Woensdag),
3 OCTOBER.

EEN Keurig Assortiment Fancy, Versierend en nuttige artikelen zullen aangeboden worden.

Warme Sassaties een Specialiteit.

Spes Bona Band in den Avond.

Te beginnen te 11 ure v.m. Toegang; Volwassenen 6d. kinderen 3d. (De Tram houdt elk half uur voor de deur stil.)

BEVALLEN, te Woodstock, op 29 Sept., de echtgenoote van P. J. DE BEER, geb. KIRSTEN, van een Zoon.

OVERLEDEN, te Darling, mijn geliefde Vader IGNATIUS JOSEPHUS BLOMEKE, in den ouderdom van ruim 85 jaren.

De wed. J. SCHELLINK,
geb. BLOMEKE.

26 Sept. 1888.

OVERLEDEN, te Kuilsrivier, op 25 September 1888, SUSARA MARTHINA FOELENA JOUBERT, in den ouderdom van 13 jaar en 17 dagen, na een kort ziekbed van weinige dagen aan de wittezere keel. Haar heengaan was vrede met haren Zaligmaker.

Uit naam van
De wed. C. G. JOUBERT en
Wed. J. F. JOUBERT.

DOODBERIGT.

HET heeft den Almagtigen Heer van leven en dood behaagd, uit onze armen weg te rukken en tot Zich te nemen, ons teedergeliefde Dochtertje ELSIE MARIA JOHANNA, in den ouderdom van 7 jaren, 3 maanden en 14 dagen, na een smartelijk lijden van 16 dagen, waarvan zij slechts twee dagen tot vreugde en hoop harer ouders haar bed verlaten heeft, maar ach! hoe spoedig is die vreugde in droefheid veranderd. Op 21 September 1888, sloot zij haar oogjes om ze nimmer op aarde weder te openen. Zwaar is deze slag voor ons, doch willen wij zwijgen, en met Job zeggen. "Hij doet smart aan, en hij verbindt. Hij doorwondt en Zijne handen heelen." Ook brengen wij ons hartelijksten dank toe, aan alle vrienden en vriendinnen, die ons in de laatste uren zoo trouw geholpen en bijgestaan hebben; bijzonder aan COBRT GROBBELAAR en echtgenoot, ANNA GROBBELAAR, ELSIE en ELIZABETH SCHOEMAN, JOHANNA en HESTER GROBBELAAR, die met onvermoeiden ijver en hulp van het begin tot de laatste oogenblikken aan ons hulp betoond hebben. Wij werpen ons onder het kruis van Jezus met deze woorden. "Uw wil geschiede."

CAREL STEPHANUS SCHOEMAN,
DOROTHEA MARIA SCHOEMAN,
geb. GROBBELAAR.

Queenstown, 26 Sept. 1888.

DOODBERIGT.

AAN Bloedverwanten en Vrienden wordt door dese bekend gemaakt, dat het den Almagtigen God van leven en dood behaagd heeft, door den onverbiddelijken dood van mijne zijde weg te nemen, mijn teedergeliefden Echtgenoot JOHANNES ANTHONIUS STEPHANUS MEEUWSEN, in den ouderdom van 59 jaar, 8 maanden en 25 dagen, geboren te Amsterdam, Nederland. Hij ontsliep zeer kalm op 17 September, na een ziekbed van dertien dagen.

De bedroefde echtgenoote,
H. A. MEEUWSEN,
geb. DE VILLIERS,
en kinderen en behuwd kinderen.

Klein Salomonsfontein,
21 Sept. 1888.

Europeesche bladen gelieven het over te nemen.

Paarl Bergwijn, Brandewijn en Spiritus Maatschappij (Beperkt).
LADY GREY BRUG.

HIERMEDE geschiedt kennisgeving, dat de Vijfde Jaarlijksche Vergadering van Aandeelhouders zal gehouden worden aan het Pakhuis van de Maatschappij, op DONDERDAG, 11 OCTOBER, aanst., des morgens te 10 ure, wanneer Verslag en Rekening van Winst en Verlies aan Aandeelhouders zal worden voorgelegd.

F. P. HOFFMAN,
Bestuurder.

Verkooping van Vee,

TE KLAPMUTS,
Op Woensdag, 10 October,
125 Groot en Zware Vette Slagtossen.
50 Vette Trekossen
25 Slagtkoeijen.

Allen in de allerbeste conditie, van de Oranjerivier.

De heeren J. S. Marais & Co., Afslagers.

KOLONIALE
Weeskamer en Trustmaatschappij.
PUBLIEKE VERKOOPING
Van de Kostbare Plaats
Roodehoogte Vallei,
NABIJ DARLING.
Koeijen, Schapen, Bokken, Wagens, Karren en Boerderijgereedschap.

In den Insolventen Boedel van PETRUS JOHANNES LAMBERTUS ROSSOUW.

OP VRIJDAG,
5 OCTOBER 1888,
Zullen verkocht worden op de plek:

DE Kostbare Plaats "ROODEHOOGTE VALLEI," nabij Darling, groot ongeveer 600 Morgen, met een ander plaats aangrenzend groot omtrent 500 Morgen, van de beste Zaai- en Weilanden; met gemakkelijke Woonhuizen, Wagenhuizen, Stallen en Buitengebouwen.

Bovengenoemde overtreffen eenig ander in het Distrikt, beide wat betreft hunne geschiktheid voor Landbouwkundige en Wei-einden. De Plaatsen hebben overvloed van Water, en op een gemakkelijken afstand van Malmesbury zijnde, zijn wel de aandacht waard.

De Plaats zal verkocht worden in twee Perceelen.

Levende Have en Losse Goederen:

4 Koeijen, 16 Ossen, 3 Kalveren, 6 Paarden, 30 Schapen, Bokken, 1 Kap- en 1 Open Wagen, Karren, Vaten, Jukken, Zadel en Toom, Boerderijgereedschap, enz., enz.

Verkooping te beginnen te 11 uur.

Liberale Bonus zal gegeven worden.

G. W. STEYTLER, } Curatoren.
J. G. MADER, }

Gebouwen der Kamer,
4 Kerkplein, Kaapstad,
20 September 1888.

J. G. Mader, Afslager.

Parlementaire Electie.

MOSSELBANK,
MALMESBURY.

Afrikaanders voor Afrika.

Op Zaturdag, 6 Oct. aanst.,
TEN 10 URE,

ZAL eene Publieke Vergadering gehouden worden op de plaats "Kocksakloof," van den heer JACOBUS DE KOCK, nabij Kalabaskraal Statie, om de *algemeene* belangen van ons Distrikt te bespreken en de verkiezing van den heer D. BRESLER en den heer J. C. HOFMEYR, te verzekeren en ook om een Lid voor den Afdeelingsraad te verkiezen.

Boeren-vrienden en andere belanghebbenden worden vriendelijk verzocht deze vergadering bij te wonen, om hun regt te doen gelden.

PH. KORSTEN,
Agent voor den heer D. BRESLER.

Malmesbury, 30 Sept. 1888.

Infantile Loveliness

No mother who loves her children, who takes pride in their beauty, purity, and health, and is bestowing upon them a child's greatest inheritance,—a skin without blemish, and a body nourished by pure blood,—should fail to make trial of the CUTICURA REMEDIES.

CUTICURA, the great skin cure, and CUTICURA SOAP, an exquisite skin beautifier, prepared from it, externally, and CUTICURA RESOLVENT, the new blood purifier, internally, are a positive cure for every form of skin and blood disease, from pimples to scrofula.

My baby, at the age of two months, came all over his head and face in a thick scurf (eczema), which gradually increased until it covered his whole body, with the exception of his feet, and for four years he had been in this suffering, during which time I have tried three doctors, besides everything I have from time to time seen advertised, and no nearer being cured than at first. I saw your advertisement, so I thought I would try the CUTICURA REMEDIES, and I can truthfully say that in less than a week he was better than he has been for four years, and now he has not a sore place upon him.

W. A. & M. PEACH, 187 Cutsfield, near Battle.
Endorsed by W. F. Harold, Chemist, Battle.

The skin disease which afflicted my child so severely, began on his head, in the shape of rough spots, which gradually grew larger, scales forming, one upon the other. The hair became very thin, and at last fell out. The disease ran over his head, and was some ways down the forehead and back of the neck. I called in a doctor, who gave me a lotion to bathe the spots, but still he grew worse. I went to the doctor four months, until my child was frightful to behold. About this time I saw the advertisement of the CUTICURA REMEDIES. I sent for a set, and in one week I saw a great change, and in a short time he was completely cured. The CUTICURA REMEDIES have worked wonders in many cases besides my own.

MRS. A. M. SLOCOMBE,
Callaton, Raleigh, near Ottery St. Mary, Devon.

The CUTICURA REMEDIES are indeed a wonderful cure, and have done my child a world of good. In less than a fortnight there was a great improvement in him, and now, at the short term of six weeks, he is almost well. He was a perfect sight on his head and face, and now there is only one small place on his head, and none on his face.

MRS. E. KNIGHT, Grand Parade, Brighton.

Prepared by the POTTER DRUG AND CHEMICAL CO., Boston, U.S.A. Send to Messrs. Lennon for "How to Cure Skin Diseases," 64 pages, 300 diseases, 50 illustrations, and 100 testimonials.

BABY'S skin, scalp and hair preserved and beautified by the use of CUTICURA SOAP.

PIMPLES, blackheads, red, rough, chapped and oily skin prevented by CUTICURA SOAP.

OSSEN! OSSEN!

De heeren DE VILLIERS, FAURE & Co.,
Zullen te KLAPMUTS Verkoopen,
OP DONDERDAG, 4 OCTOBER,
50 SLAGTOSSEN
67 TREKOSSEN
18 VETTE KOEIJEN
150 GROOTE KAPATERS.

Opgebragt door den heer J. DESCONDE van Namaqualand, in voortreffelijke conditie.

G. W. PILKINGTON, Agent voor de Verkooping.

DE VERKIEZING
VOOR DE
Afdeeling Malmesbury.

De heer J. C. HOFMEYR, een der Kandidaten voor het Vertegenwoordigen van de Afdeeling Malmesbury, in het aanstaande Parlement, zal de Kiezers toespreken op de onderstaande dagen, te weten:—

5 OCTOBER, 1888, 9 uur 's Morgens, ter Plaatse DE HOOP (van J. JOUBERT,) PAARDENBERG.
5 OCTOBER 1888, 3 uur 's Namiddags, "DE GRENDEL" van JOSEPH DE KOCK.
6 OCTOBER 1888, 10 uur 's Morgens, ten Dorpe RIEBEEKSKASTEEL (Schoolkamer.)
6 OCTOBER 1888, 3 uur 's Namiddags, RIEBEEK WEST (Schoolkamer.)
8 OCTOBER 1888, 10 uur 's Voormiddags, MOORREESBURG (Schoolkamer.)
9 OCTOBER 1888, 9 's uur Voormiddags, Dorp HOPEFIELD (Court Huis.)
12 OCTOBER 1888, 10 uur 's Voormiddags, te KRAALBOSCHKRAAL (Plaats van MARTIN SLABBERT.)
13 OCTOBER 1888, 10 uur 's Voormiddags, Dorp DARLING (Court Huis,)
15 OCTOBER 1888, 10 uur 's Voormiddags, KOEBERG, ter Plaatse "KOCK'S KLOOF" van JACS. DE KOCK.

ARDERNE & CO.

Ontschepen thans Ex "Italia" en "Brokka"
Amerikaansch Pijnhout, Ongeschaafd en Geschaafd.
Baltische Roode Vloerplanken en Plafond. do.

Eerste kwaliteit. Te koop tegen de laagste marktprijzen.

DARLINGSTRAAT, KAAPSTAD.

KOLONIALE
Weeskamer en Trustmaatschappij
Publieke Verkooping
VAN EEN ALLERKOSTBAARST
STADVERBLIJF,
Huisraad, Klavier, Pleet- en Pleetwaren.
HOEK VAN
Burg- en Waalstraten.

In den Boedel van wijlen den Wel-Edelen heer DANIEL EGBERTUS PFEIL HAUPT.

OP MAANDAG,
8 DEZER,
Zal verkocht worden op de plek,

DAT zeer Kostbare, Ruime, Stevig gebouwde en meest centraal gelegen HUIS in Burgstraat, hoek van Walestraat, bevattende een dozijn groote Kamers, behalve Zes Ruime Kantoren, front makende in Burg en Waalstraten, elkeen met afzonderlijke ingangen.

Voor alle Bezigheids einden en als Kamers voor Publieke Departementen, Maatschappijen of Professioneele werkzaamheden, Kantoren voor Regtsgeleerden en anderen, of als verblijf voor een Geneesheer in goede praktijk, zijn deze Gebouwen ongetwijfeld de eersten in hun soort; de aankoop door het Gouvernement onlangs van het Postkantoor Departement in de onmiddellijke nabijheid, heeft Eigendommen in deze buurt tot een hooger waarde gebragt. Het groote gebrek aan geschikte Stad Woningen maakt deze Verkooping een allerverkieslijkste gelegenheid voor hen die zulke Gebouwen verlangen. Voor een School, Kosthuis of Club of als Woonplaats voor Predikanten in verband met de Episcopaalsche Domkerk, is het in gelijkermate verkieslijk.

HUISRAAD:

Prachtige Voorkamer Meubelen, Canapés, Leun en andere Stoelen, Mahoniehouten Loo-, Kaart en andere Tafels, Prachtig Brussels Tapijt, bijna nieuw, Groote Telescoop, Mahoniehouten, Eetkamer Tafels, Mahoniehouten Buffet, Mahoniehouten Stoelen met Morocco Lederen Kussens, Mahoniehouten Sofas met Paardenhaar Kussens, Fraaije acht dagen Klok, Tapijten, Rugs, Haardrand en IJzers, Laden Kast, Kleederkasten, Koper en IJzeren Enkele en Dubbele Ledikanten met Beddegoed, Mahoniehouten Marmeren Top en andere Waschtafels Eettafels, Toilet Spiegels, Commodes, Koffietafels, Mahoniehouten Hoedenrak, Portaal Stoelen, Chiffonier, Vensterblinden, Gordijnen en Gordijn Stokken, Schilderijen, Bagatelle Tafel, Naaimachine, een voortreffelijke Cottage Klavier, enz., enz. Een groote hoeveelheid Huis Linen, zooals Lakens, Sloopen, Servetten, Handdoeken, Tafellakens, Wollen en andere Kombaarzen, enz., enz.

GLAS- EN BREE WAREN:

Groote Diner en Dessert Serviesen, Champagne, Wijnkelkjes en Bierglazen, Gelei en "Custard" Kopjes, Vinger Glazen, Suikerpotjes, Eijer Kopjes, Mosterd Potten, Zoutvaatjes, Melkbekers, Karaffen, Boter Potten, Kaas Borden, Kopjes en Schoteltjes, enz., enz.

Zilver- en Pleetwaren enz.

Zilveren en andere Lepels en Vorken, Sauslepels, Atjar Vorken, Vischlepels, Visch Messen en Vorken, Thee en Dessert Lepels, Eijer Lepels, Fruit en andere Messen en Vorken, Sla Lepels, Nootkrakers, Schotel Deksels, Parafine Lampen, enz., enz.

KEUKENRAAD:

Potten, Pannen, Ketels, Stoof met "Boiler," Vleesch Machine, Schaal en Gewigten, enz., enz.

Verkooping te beginnen ten 11 ure

Liberale Bonus zal gegeven worden.

G. W. STEYTLER,
Executeur Testamentair.

Gebouw der Kamer, 4 Kerkplein,
Kaapstad, 1 Oct. 1888.

H. JONES & Co., Afslagers.

RIO KOFFIE,
PAS ONTVANGEN
Ex "BARSO"
Eaton, Busk & Co.

Kaap-Koloniale Tak
VAN DE
Maatschappij tot bevordering der Handelsbetrekkingen tusschen Nederland en Zuid Afrika.
9 St. Georgestraat, Kaapstad.

INVOER. UITVOER

KOLONIALE
Weeskamer en Trustmaatschappij.
VERKOOPING VAN
Vaste Goederen, Machinerie, enz.,
TE WORCESTER.
In den Insolventen Boedel van BARRY & NEVEN.

Op Maandag, 14 Oct. a.s.,
TE 11 UUR V.M.,
Zullen verkocht worden, zonder Reserve

DE Wolwasscherij en Looijerij Reeks van Gebouwen, allen goed gebouwd en onder Geriffelde IJzeren Daken, voorzien van volledige Machinerie en toebehoorselen, gedreven door een 12 Paardenkracht Robey's Engine. Het geheele is in komplete orde voor onmiddelijk gebruik.

De Machinerie drijft twee groote Waschkisten, "Devil" en Droger; alsook Bast Molen voor de Looijerij, en een Hijschblok is toegevoegd om de Wolpers te bewegen.

De Zolders zijn doorgaans uitgerust met Drogen Stellages, en er is benevens een Groot Ingesloten Drogen Achterplaats, gevloerd met Plaveisel Steenen.

De Kamers voor het Ontvangen en Uitgeven zijn goed ontworpen en van ruime uitgestrektheid, alsook het Vellen Pakhuis, en de sorteer en oppakken toestellen zijn volledig in elke bijzonderheid.

De Leerlooijers Achterplaats, Schuur en Tanks zijn naast gelegen, en geheel volledig, bevattende een Bast Molen, Balies, Putten, Achterplaats voor Drogen en Kamers voor het Bereiden en Drogen.

De Gebouwen zijn geheel en al ommuurd met een stevigen Muur, 10 voet hoog, en maken een hecht en nette bezigheid uit, gereed voor oogenblikkelijk werk.

Naast aan op de toebehoorende Gronden staat des Wasschers Woonhuis, met een goeden Tuin er aan gelegen. Er zijn ook Woon Vertrekken toegevoegd voor Werkslieden aan de Gebouwen geëmployeerd.

MACHINERIE.

Een 12 Paardenkracht Robey Engine, met Ketel kompleet, alsook Banden, 79 voet Schachten, Hijschblokken, 800 Gallon IJzeren Tank, Pomp, Patente Waschbuizen, Drogen Kist, enz., enz., enz.

Liberale Bonus zal gegeven worden.

G. W. STEYTLER,
Curator.

Gebouw der Kamer, 4 Kerkplein,
29 September 1888.

F. L. LINDENBERG, Afslager.

Waarschuwing.

HIERMEDE maak ik aan het publiek bekend dat het gebruik van Private Wegen over mijn Plaats genaamd "Vredenburg," voortaan belet wordt. Alle personen die zich schuldig maken aan overschrijding zullen naar regten vervolgd worden.

P. J. ROUX, JAC. zn.

Eerste Rivier, 25 Sept. 1888.

Speciale Koers van Onderwijs in Wijnbouw, te Groot Constantia.

TOT voordeel van Belanghebbende Boeren zal een Speciale Koers van Onderwijs in Wijnbouw en de Bereiding van Wijnen op de Gouvernements Wijnplaats Groot Constantia gegeven worden van Dingsdag, 16 dezer, tot Vrijdag, 19 October, insluitende.

Vroege kennisgeving op dit Kantoor van hen die van deze kans willen gebruik maken wordt verzocht. Huisvesting kan slechts aan een beperkt getal verschaft worden op de Plaats, tegen zes shillings per dag; anderen kunnen gemakkelijk private schikkingen in de buurt maken.

A. FISCHER,
Landbouw Secretaris.

Landbouw Departement,
1 October 1888.

Executeurskamer.

PUBLIEKE VERKOOPING
VAN ZEER
Kostbaar Landgoed, en Losse Goederen,
TE RIETVALLEI,
AF. ROBERTSON,

In den Insolventen Boedel van ISAAC MALHERBE.

DE Ondergeteekenden sullen publiek doen verkoopen,

OP WOENSDAG,
17 OCTOBER AANST.,
Ten 11 ure 's Voormiddags, dadelijk na aankomst van den Trein van Worcester,

De Plaats RIETVALLEI, groot in haar geheel volgens Transport 572 morgen, 160 roeden, gelegen als boven, aan de "Klaas Voogds Rivier Wagendrift," beplant met circa 100,000 Wijnstokken, meerendeels jong, maar in volle dragt; alsook een groote verscheidenheid andere Vruchtboomen. Er zijn twee Woonhuizen, Stallen, Buitenkamers, Wijnkelder, en Bedienden Vertrekken op de Plaats, alsook vruchtbare Zaailanden voor ruim 40 Mudden Graan, die grootendeels kunnen worden besproeid, daar er loopend Water volop is. De Plaats kan gemakkelijk in tweeën worden verdeeld.

VERDER:—Levende Have, en Losse Goederen, bestaande uit 2 Paarden, omtrent 110 Schapen en Bokken, 15 Runderen, 13 Varkens, 10 Vogelstruizen, 2 Karren, 1 Wagen, 4 Stukvaten, 13 Kuipen, Trapbalies en ander Keldergereedschap, Brandewijnketels, enz.

N.B. Het Klaas Voogds Rivier Station is op de Plaats.

Termen Liberaal.

J. I. DE VILLIERS, A.P. zn.,
F. J. BROERS,
Gez. Curatoren.

A. G. H. TEUBES. Afslager.

GOUVERNEMENTS BERIGT,
No. 799, 1888.

Kantoor van den Commissaris van Kroonlanden en Publieke Werken, Kaapstad, 24 September 1888.

TENDERS worden gevraagd voor de uitvoering van het volgende werk in verband met de Besproeiing Dienst van de Van Wijks Vlei Plaats:—

1. Vijf honderd (500) cubieke yards indijking.
2. Vijf (5) mijlen uitdelving van grond, vier-en-twintig (24) voet wijd en een (1) voet diep.
3. Een-en-een half (1½) mijlen uitdelving in Karroo Leisteen (Shale), vier-en-twintig (24) voet wijd en een (1) voet diep.
4. Een-en-een half (1½) mijl uitdelving in Le steen aarde doorregen met dolerite (labradorsteen) dijken (wijdte en diepte te worden vastgesteld door den Baljuw die toezigt heeft.
5. Zes (6) mijlen uitdelving in aarde, twaalf (12) voet wijd en een-en-een half (1½) voet diep.

Volledige bijzonderheden zijn te bekomen op het Kantoor van den Commissaris van Kroonlanden en Publieke Werken, of op het Baljuws Kantoor, Van Wijks Vlei Plaats, Carnarvon.

Tenders moeten naar het Kantoor van den eerste geaddresseerd worden, zoodat men ze ontvangt niet later dan Donderdag 's middags, 18 October 1888.

H. H. McNAUGHTON,
Assistent Commissaris.

Normaal College Model School.

DE verschillende Departementen van deze School zullen heropend worden op Maandag, 8 dezer.

J. R. WHITTON.

UNION BANK.
KENNISGEVING.

DE Bezigheid van bovenstaande Bank zal gedreven worden (terwijl veranderingen aan de tegenwoordige Gebouwen gemaakt worden) in de Gebowen vroeger van de Zuid Afrikaansche Bank, aan het boveneinde van St. Georgestraat.

HENRY HALL,
Kassier.

29 September 1888.

THE KING OF MEDICINES FOR ALL

DISEASES PECULIAR TO A TROPICAL CLIMATE.

WARNER'S SAFE CURE

is made from a simple tropical leaf of rare value, and is a POSITIVE REMEDY for Torpid Liver, Jaundice, Gravel, and all Diseases of the Kidneys, Liver, and Urinary Organs. For DENGUE, MALARIA, ENLARGED SPLEEN, and all other complaints incident to a tropical climate it has no equal. For the many distressing ailments peculiar to women it is most valuable. *It restores the organs that make the blood*, and hence is the best BLOOD PURIFIER. It is the only known remedy for Bright's Disease. For Diabetes use Warner's SAFE Diabetes Cure.

For sale by all Chemists at 4s. 6d. per bottle, or of B. G. Lennon & Co., Capetown, Port Elizabeth, and East London. Write Lennon & Co. for 32-page illustrated pamphlet, which will be sent free, post paid.

VERKOOPINGEN.

OCTOBER.

1.—Malmesbury, Ezels, van N. J. H. Croeser, —J. W. Moorrees, Jr. & Co., Afslagers.
2.—Paddavlei, afdeeling Malmesbury, Vaste en Losse Goederen, in den insolventen boedel van W. Loubser, J.T. zoon,—J. W. Moorrees, Jr. & Co., Afslagers.
2.—Klapmuts Statie, Paarden en Ezels, van J. M. Woudberg.—De Villiers, Faure & Co., Afslagers.
2.—Klapmuts, Ossen,—J. S. Marais & Co., Afslagers.
4.—Klapmuts Statie, Ossen, Koeijen en Kapaters, van G. W. Pilkington.—De Villiers, Faure & Co., Afslagers.
5.—Roode Hoogte Vallei, nabij Darling, Vaste en Losse Goederen, Levende Have, enz., in den insolventen boedel van P. J. R. Rossouw, —J. G. Mader, Afslager.
6.—Mosterd Baai, Somerset West Strand, Vastgoed, in den insolventen boedel van P. G. Joubert. Sr.
8.—Klapmuts Statie, Ossen, Paarden en Ezels, van P. P. van der Merwe.—De Villiers, Faure & Co., Afslagers.
8.—Kaapstad, Vastgoed, Huisraad, Losse Goederen, enz., in den boedel van wijlen den heer D. E. P. Haupt,—H. Jones & Co., Afslagers.
9.—Rondevlei, nabij Malmesbury, Levende Have en Losse Goederen, van J. M. Sadie,—J. W. Moorrees, Jr. & Co., Afslagers.
10.—Klapmuts, Ossen en Koeijen, J. S. Marais & Co., Afslagers.
15.—Worcester, Vastgoed, Machinerie, enz., in den insolventen boedel van Barry & Neven, —M. L. Lindenberg & Co., Afslagers.
17.—Rietvallei, afdeeling Robertson, Vaste en Losse Goederen, Levende Have, enz., in den insolventen boedel van I. Malherbe,—J. J. de Villiers, A. P. zoon, en F. J. Broers, Curatoren,—A. G. H. Teubes, Afslager.
19.—Elizabethsfontein, Levende Have, Wagens, Meubelen, Keukengereedschap, enz., in den boedel van wijlen H. M. Burger, geboren van der Merwe,—C. M. Fryer, Afslager.

GETIJTAFEL VOOR TAFELBAAI.

OCTOBER 1888.

MAANSVERANDERINGEN.

Nieuwe Ma. 5 Oct., 3.45 n.m. | Volle Maan, 19 Oct., 10 23 n.m.
Eerste Kw., 12 Oct., 6.43 v.m. | Laatste Kw, 28 Oct., 3.10 v.m

DATUM.	HOOG WATER. V.M.	HOOG WATER. N.M.	LAAG WATER. V.M.	LAAG WATER. N.M.
	u m	u m	u m	u m
1 Maandag	11 57	— —	5 41	6 11
2 Dingsdag	0 25	0 47	6 36	6 58
3 Woensdag	1 9	1 29	7 19	7 39
4 Donderdag	1 49	2 8	7 59	8 18
5 Vrijdag	2 27	2 45	8 36	8 55
6 Zaturdag	3 4	3 22	9 13	9 32
7 Zondag	3 42	4 0	9 51	10 10
8 Maandag	4 19	4 41	10 30	10 52
9 Dingsdag	5 3	5 27	11 15	11 39
10 Woensdag	5 51	6 19	— —	0 5
11 Donderdag	6 51	7 28	0 35	1 1
12 Vrijdag	8 14	9 2	1 51	2 38
13 Zaturdag	9 53	10 36	3 28	4 15
14 Zondag	11 15	11 47	4 56	5 31
15 Maandag	— —	0 15	6 1	6 26
16 Dingsdag	0 37	0 56	6 47	7 6
17 Woensdag	1 15	1 32	7 24	7 41
18 Donderdag	1 49	2 4	7 57	8 12
19 Vrijdag	2 20	2 35	8 28	8 43
20 Zaturdag	2 51	3 5	8 58	9 13
21 Zondag	3 21	3 36	9 29	9 43
22 Maandag	3 50	4 6	9 58	10 14
23 Dingsdag	4 21	4 38	10 30	10 47
24 Woensdag	4 56	5 15	11 6	11 25
25 Donderdag	5 35	5 57	11 46	
26 Vrijdag	6 18	6 45	0 8	0 32
27 Zaturdag	7 16	7 52	1 1	1 34
28 Zondag	8 34	9 21	2 13	2 58
29 Maandag	10 5	10 45	3 43	4 25
30 Dingsdag	11 20	11 52	5 3	5 38
31 Woensdag	— —	0 20	6 6	6 32

VROEGEMARKT.

Van 29 September.

	£ s. d.		£ s. d.
Aardappelen, per mud	0 18 0	—	0 19 6
Boter, per lb.	0 0 9½	—	0 1 5
Beet, per bos	0 0 2	—	0 0 2
Eijeren, per 100	0 5 0	—	0 6 2
Eenden, per stuk	0 1 10	—	0 1 10
Groene Erwten, per zak	0 8 0	—	0 9 6
Groene Vijgen, per 100	0 1 1	—	0 1 1
Hoenders, per stuk	0 1 6½	—	0 1 11
Kool, per stuk	0 0 1	—	0 0 3
Uijen, per mud	1 0 0	—	1 3 6
Wortelen, per bos	0 0 1	—	0 0 1

Vrijdag, 29 Sept., 3 Wagens en 21 Karren.

NIEUWE MARKT.

Van 29 Sept. tot 1 Oct.

	£ s. d.		£ s. d.
Aardappelen, per mud	0 19 0	—	1 1 0
Boter, per lb.	0 0 9	—	0 1 3
Beet, per bos	0 0 1½	—	0 0 1½
Beestevleesch, per lb.	0 0 2½	—	0 0 4
Duiven, per paar	0 0 5½	—	0 0 5½
Eenden, per stuk	0 2 5	—	0 2 6
Eijeren, per 100	0 4 2	—	0 6 8
Groene Vijgen, per 100	0 0 5	—	0 0 6
Groene Erwten, per 3 bh	0 7 6	—	0 9 3
Groene Uijen, per bos	0 0 0½	—	0 0 1
Gansen, per stuk	0 2 9½	—	0 3 0
Guavas, per 100	0 1 8	—	0 3 4
Hoenders, per stuk	0 1 1	—	0 1 10
Kalkoenen, per stuk	0 5 0	—	0 8 2
Kropsla, per bos	0 0 0½	—	0 0 0½
Kool, per stuk	0 0 1	—	0 0 2½
Loquaten, per 100	0 0 4	—	0 0 4½
Limoenen, per 100	0 4 5	—	0 10 4
Peterselie, per bos	0 0 0½	—	0 0 0½
Pisangs, per 100	0 2 0	—	0 3 6
Schapenvleesch, per lb	0 0 3	—	0 0 3½
Speenvarkens, per stuk	0 4 1	—	0 6 3
Uijen, per mud	0 19 9	—	1 1 0
Varkensvleesch, per lb.	0 0 3	—	0 0 4
Witte Wortelen, per bos	0 0 1½	—	0 0 1½
Zuurlimoenen, per 100	0 3 0	—	0 3 6

Thans geen Excuus meer om Hollandsch niet te lezen.

J. C. JUTA & Co., Kaapstad;

BERIGTEN de ontvangst van eene goedkoope voorraad Hollandsche Boeken, tegen de laagst genoteerde prijzen, en van de volgende welbekende schrijvers:—*A. A. van den Amstel, P. J. Andriesen, Dr. Koopmans van Boekeren, Miss Braddon, Mevr. Bosboom Toussaint, Cremer, Conscience, Dickens, George Eliot, A. G. C. Duyl, Gustav Freytag, Ingraham, Van Lennep, Koetsveld, Xavier de Montepin, Multatuli, Hector Malot, Marryat, Justus van Maurik, Marlitt, J. F. Oltman, J. J. van Oosterzee, Mayne Reid, F. Reuter, Julius Stinde, Schmidt, Thackeray, J. de Vries, Jules Verne, Mrs. Wood*, en meer anderen.—Alsook een pracht uitgave van *Miltons's, Het Verloren Paradijs.*

Verder een groote voorraad *Bijbels, Psalm en Gezang Boeken, Psalmen* der Herv. Gemeente, in alle grootten en banden. *Schrijfbehoeften, enz.*

J. C. JUTA & Co., Kaapstad.

BOEKHANDELAARS.

De Zuid-Afrikaan.

DINGSDAG, 2 OCTOBER 1888.

EEN MINISTER VAN LANDBOUW.

TE Oost Londen heeft Sir Gordon Sprigg zijn redenen gegeven waarom hij van plan was om het aantal Ministers met een van Landbouw te vermeerderen. Een welbekend correspondent van de *Cape Times* (J. C. S., van Rondebosch) vindt dit een uitstekend denkbeeld, en wil—want hoewel hij geen naam noemt kan men hem niet misverstaan,—den heer J. H. Hofmeyr, jr., als Minister van Landbouw aan het Kabinet laten toevoegen. Wat hij met zijn welgemeend schrijven bereikt is het uitbraken van de noodige hoeveelheid onaangenaamheden door het blad waar hij zich toe rigt. Dit was te verwachten, voor ieder die, wij zeggen niet de menschenkennis maar de *Cape Times* kennis bezit die men opdoet als men hier aan de Kaap in journalistiek moet werkzaam zijn.

Wat nu het denkbeeld betreft om den heer Hofmeyr als Minister van Landbouw een plaats in het Ministerie Sprigg te geven, kunnen wij niet anders zeggen dan dat, schoon wij overtuigd zijn dat gemelde heer door zijn studiën omtrent den Kolonialen Landbouw en zijn diepe kennis onzer boerenbevolking als hoofd van het Landbouw Departement een uitstekend figuur zou maken, wij niet gelooven dat het zich laat verwezenlijken. Wij twijfelen of de heer Hofmeyr in een Ministerie Sprigg zitting zou willen nemen, schoon wij gaarne erkennen niets liever te zullen zien; maar leende hij zich hiertoe, dan zou men geen nieuwe portefeuille moeten scheppen om hem, als deskundige, er plaats in te geven, maar tot een reorganisatie van het Kabinet schrijden waardoor het niet langer een Ministerie Sprigg maar een Ministerie Sprigg-Hofmeyr zou worden, en waarbij de positie van den heer Rhodes, als bijzonder geschikt om de zamenwerking tusschen de Kolonie en de Republieken te helpen bewerken, niet uit het oog werd verloren. Zulk een Ministerie zou, gelooven wij, jaren kunnen aanblijven, omdat het geen oppositie zou vinden behalve bij enkele knappe alleenloopers als den heer Merriman, en vervelende beginselruiters als sommige der heeren op dezelfde banken die wij thans niet noemen zullen. Of wij echter zoo gelukkig zullen zijn om zulk een Ministerie te aanschouwen, daar twijfelen wij aan, en voor het oogenblik zijn wij overtuigd dat Sir Gordon Sprigg er niet aan denkt, en veeleer, als hij van de aanstelling van een Minister van Landbouw spreekt, iemand op het oog heeft die in den Wetgevenden Raad de plaats kan bekleeden sedert de laatste vijf jaren door Kol. Schermbrucker vervuld. Versterking van een Regering door het toevoegen van een werkelijke kracht is een denkbeeld dat wel bij Sir T. Upington bijval had kunnen vinden, maar dat, voor zoo ver wij de zaken kennen, aan Sir Gordon Sprigg vreemd is. Wat deze wil is, gelooven wij, toevoeging van een man aan zijn Ministerie die als hoofd van zijn Departement de zaken naar eisch beheert, maar wiens invloed op de eigenlijke politiek des lands met den zijnen in geen strijd kan komen. Ons smart dit, maar men moet menschen en zaken nemen zooals zij zijn.

Gaan wij nu, van het standpunt waar naar onze overtuiging onze Eerste Minister op staat, de vraag na of er een afzonderlijk Minister van Landbouw moet wezen, dan kunnen wij niet anders zeggen dan dat wij de aanstelling van zulk een Minister onnoodig en verkeerd achten. Verkeerd omdat wij geen reden zien om het land met een nieuw Ministerstraktement te belasten, als dit zonder bezwaar kan vermeden worden. Onnoodig omdat wij niet inzien waarom een Landbouw Departement zonder afzonderlijk Minister niet even goed zou werken als een onder zulk een Minister. De Koloniale Secretaris, zeide Sir Gordon Sprigg te Oost Londen, heeft zooveel te doen dat hij zijn werk onmogelijk af kan, en moet dus geholpen worden door de aanstelling van een ambtgenoot die hem van een deel van zijn werk ontheft. Dit gelooven wij gaarne. De taak van den Kol. Secretaris is zeer bezwaarlijk, en wij achten het niet alleen geen geringen lof voor den heer Tudhope dat hij ze zoo verrigt als in de zitting van 1888 gebleken is, maar wij zijn tevens ten stelligste van oordeel dat, als hij het onmogelijk acht om naar al de verschillende zaken te kijken die in zijn Departement vereenigd zijn, hij volle regt heeft om een beperking van den werkkring van dat Departement te vragen. Zulk een beperking is echter zeer mogelijk zonder dat men het aantal Ministers van vijf tot zes vergroot. De Minister van Naturellenzaken is aan het hoofd van een Departement dat, schoon wij overtuigd zijn dat het even goed werken zou als men er een paar traktementtrekkers van den eersten rang uit verwijderde, toch onzes inziens niet kan gemist worden, en dat door hem met erkende bekwaamheid beheerd is. Wat wij echter van zijn Departement weten, doet ons denken dat het hem geen bezwaar zou baren om dat van Landbouw er meê vereenigd te zien; en aan de algemeene kennis van zaken zonder welke men geen Minister zijn kan, paart de heer De Wet een praktische bekendheid met den Kolonialen Landbouw die voor een Minister onder wien het Landbouw Departement ressorteert van geen gering belang is. In onze oogen zou het dus veel voordeeliger zijn om dit Departement onder den Minister van Naturellenzaken te stellen, dan een apart Minister er voor aan te stellen; en de boerenleden in het Parlement, die zulk een Minister willen ten einde iemand te hebben die hen in 's lands vergaderzaal te woord kan staan, zouden in den heer De Wet den regten man vinden. Dit is ons oordeel over de zaak, en wij zijn vrij wel overtuigd dat heel wat parlementsleden en welligt zelfs enkele Ministers het beamen zullen.

DE VERKIEZING TE RICHMOND.

RICHMOND heeft in 1884 twee leden naar het Parlement gezonden, den een uit de afdeeling Richmond en den ander uit Hopestad, die zich er zeer hebben onderscheiden. Strekte het ons tot groot verdriet dat de heer P. J. du Toit na de zitting van 1885 het noodig achtte te bedanken, dan zal het ons stellig verheugen hem thans weder zamen met den heer Theron te zien kiezen. Intusschen zien wij uit de bladen dat zelfs de herkiezing van den heer Theron bestreden wordt, en terwijl wij van sommigen vernemen dat men iemand uit de buurt van het dorp Richmond zelf wil, schijnt het tevens duidelijk te zijn dat men pogingen aanwendt om naast zoo iemand den heer Watermeyer, die geen ingezeten van het district is, in te krijgen. Er zijn ons zelfs vragen gesteld die toonen dat men in het kiesdistrict de verdiensten en tekortkomingen van de heeren Theron en Watermeyer tegen elkander afweegt. Was het niet, vraagt men, de heer Watermeyer die gemaakt heeft dat De Aar een eigen Vrederegter heeft bekomen? Was het niet de heer Theron door wiens toedoen de heer Bamberger, een Magistraat dien men ook buiten zijn district waardeerde, uit Hanover werd verwijderd?

Wat nu die eerste vraag betreft blijkt het uit de debatten der Wetgevende Vergadering, zoo als zij door het kantoor van de *Cape Times* in den vorm van een boekdeel worden uitgegeven (den zoogenaamden *Cape Hansard*), dat toen de heer Watermeyer den Kol. Secretaris op 5 Junij de vraag stelde of de Regering De Aar van een Specialen Vrederegter zou voorzien, diens antwoord was dat bij de Regering reeds geruimen tijd te voren op de aanstelling van zulk een beambte was aangedrongen; dat zij moeite had gehad een hiertoe geschikt persoon te vinden; maar dat zij thans iemand had en hem weldra zou aanstellen. Nu achten wij het waarschijnlijk dat de man die de zaak vroeger onder de oogen der Regering had gebragt, niemand anders was dan de heer Theron zelf, die in het reces van 1887—88 herhaaldelijk hier ter stede is geweest en met de Regering in aanraking is gekomen. Zoo wij hierin ons vergisten, dan zou het zoo moeijelijk niet zijn om de waarheid van den in de zaak betrokken Minister te weten te komen. Wat de zaak van den heer Bamberger betreft laten wij daar of de Commissie voor de Gevangenissen regt had om van beschuldigingen tegen hem kennis te nemen die niet stipt binnen haren werkkring lagen; maar juist op een punt als dit was het natuurlijk zoo zij aan het gevoelen van den Voorzitter, den heer Percy Nightingale, in zijn hoedanigheid van landsbeambte, zich hield. Intusschen, schoon er over het gedrag van den heer Bamberger in het debat over het rapport der Commissie harde woorden van philanthropische en quasi-philanthropische zijde tegen dien heer vielen, nam de Koloniale Secretaris zijn verdediging op zich, en de zaak zou er bij gebleven zijn als niet de heer Watermeyer het ontslag van Dr. Bourke ter spraak had gebragt. En hoe leidde de heer Watermeyer, alweder volgens de *Cape Hansard*, zijn voorstel ten gunste van den doctor in? Met een alleronaangenaamste aanmerking op den heer Bamberger, omtrent wien hij zeide te wenschen dat men hem uit Hanover naar Bedford zou terug zenden. Dat was het begin van het kwaad, en dit bragt de Regering er toe om den heer Bamberger te laten varen. Dat de heer Watermeyer, die met zijn voorstel en zijn toelichting er van den afdoenden stoot aan den heer Bamberger heeft gegeven, het van den heer Theron bij de verkiezing zou winnen, op grond dat deze iets met het afzetten van gemelden heer te doen had, dat is monsterachtig; en dat men een vraag kan stellen als die door ons vermeld, dat toont dat er in het kiesdistrict Richmond erge knoeijerij aan den gang is. Wij vertrouwen intusschen dat de waarheid het van de leugen winnen en dat Richmond mannen naar het Parlement zenden zal die het kiesdistrict eer hebben gedaan, en nog tot groot nut voor het land kunnen zijn.

'T EEN EN ANDER.

SIR GORDON SPRIGG werd in de vorige Parlementszitting, door een geacht Parlementslid, die echter in de Spoorwegkwestie niet met hem zamenging, geprezen als het hoofd van het beste Ministerie dat men hier ooit had gehad, en geen stem verhief zich hiertegen. Een ander lid verklaarde later aan zijn kiezers, Hollandsche Afrikaners zoo als hij zelf er een is, dat hij onder anderen daarom tegen het Spoorwegvoorstel Theron had gestemd omdat hij vreesde dat de aanneming er van tot aftreding van het Ministerie zou kunnen leiden. Nu zijn wij het eens met hen die dit geen gegronde reden achtten, maar er blijkt toch uit dat mannen die eenige jaren geleden in onzen Eersten Minister iemand zagen dien men niet vertrouwen kon, thans van gevoelen zijn veranderd en hem den regten man op de regte plaats achten; en hoe kan men, als dit het geval is, met de *Wijnberg Times* zeggen dat de populaire uitspraak over het bestuur van het Ministerie in de laatste jaren daarop neêrkomt dat, hoe minder er van gezegd wordt, des te meer men zijn achting voor zich zelf behoudt? De zaak is dat die beweerde populaire uitspraak geen andere is dan die van een troepje advokaatjes en dorgelijke, die het edele voorbeeld der drie snijders uit Tooley Straat volgen. In hetzelfde artikel wordt tevens Sir Gordon Sprigg er over aangevallen omdat hij te Oost Londen verteld heeft dat herhaaldelijk parlementsleden die een "caucus" hadden bijgewoond, hem medeelden wat aldaar geschied was. Die leden handelden, volgens hem, als ellendige spionnen, en Sir Gordon Sprigg had een laaghartig verraad goedgekeurd. Maar is een vergadering waarin parlementsleden de landszaken vooraf bespreken, een geheime bijeenkomst om een zamenzwering tegen de Regering te maken? Zoo ja, dan vragen wij of eenig fatsoenlijk lid ze zal bijwonen. Wij achten intusschen de aanmerking in de *Wijnberg Times* zoo onnatuurlijk niet. Sir Gordon sprak te Oost Londen niet alleen van berigten die hij van leden ontving omtrent hetgeen op een caucus voorviel, maar ook van die welke hem werden meêgedeeld omtrent de betoogen van zekere Oppositie-leden, die hij in de Wetgevende Vergadering boerenbedriegerij zag plegen, zonder dat het hun veel hielp. Wie die Oppositie-leden waren, dat weet ieder rapporteur even goed als Sir Gordon Sprigg zelf: de een was een advokaat, de ander een procureur uit de dorpen anderkant Tafelberg. Is het nu de procureur of de advokaat die de inleidings-artikels in de *Wijnberg Times* schrijft? Een van beiden is het blijkbaar, en wij kunnen ons begrijpen hoe bitter geërgerd zij zijn dat hun snuifjes-politiek hen zoo weinig heeft geholpen. Wil intusschen Wijnberg een jeugdigen snuifneus als vertegenwoordiger, dan zeggen wij: ieder zijn meng.

Dat de heer Oyens, de bekende Amsterdamsche bankier, in een brief zou verklaard hebben dat de concessionarissen der Ned. Transvaalsche Maatschappij ten allen tijde een President kunnen uitgooijen die hun niet ter wille is, dat nemen wij de vrijheid te betwijfelen. Een Engelsche Maatschappij met Engeland achter zich kan in Zuid Afrika heel wat uitrigten; een Hollandsche heeft niets achter zich, als Regering en Volksraad der Z. A. Republiek haar overboord wil gooijen. Dit is onzes inziens juist het voordeel van het liever met Hollanders dan met Engelschen aan te leggen. Voor den heer Oyens zal het echter verstandig zijn het berigt dat hij zulk een brief geschreven heeft, terstond te logenstraffen als hij dit kan.

Een werkzame Duitsche politiek wordt door het telegram hier voorspeld dat van de aanstelling van den heer Von Treskow tot Duitsch Consul Generaal alhier gewaagt. In de Kaapkolonie, zegt hieromtrent de *Cape Argus*, "kan in geen anderen zin een werkzame Duitsche politiek zijn dan in Middlesex." Of dit in allen deele juist is, daar zou men twijfel aan kunnen opperen. In deze Kolonie bestaat een organisatie van Duitschers onder den Consul Generaal die wij niet gelooven dat in Middlesex wordt aangetroffen, maar zoo ja, dan zou zij daar toch in geen geval gevaar kunnen baren, wat in Zuid Afrika niet onmogelijk zal zijn. Merkwaardig is het echter dat de *Cape Times* zich over die werkzame politiek verheugt. Merkwaardig zeggen wij, maar niet vreemd of nieuw, want ook vroeger heeft het blad in kwestie openlijk verklaard dat het Duitsche heerschappij in Zuid Afrika verkieslijk zou achten boven een staat van zaken waarin de Boeren baas waren, en zijn eigen Europésche stokpaardjes hier dus niet meer bereden werden.

De *Fort Beaufort Advocate* is van oordeel dat de herkiezing van den heer Ayliff tot M. L. A. voor het kiesdistrict zoo goed als zeker is; maar, zegt hij, wie kan zeggen of de heer Hutton dan wel de heer Laing het winnen zal, als men openbaar hoort verkondigen dat in deze afdeeling één man over al de Naturellenstammen kan beschikken, en er zoo meê werken dat de door hem voorgestane kandidaat het winnen moet? Zoo iets, voegt hij er bij, heet ook elders het geval te zijn; en is het dan vreemd dat de Afrikaner Bond de Naturellen geheel en al buiten het stemregt wil houden? Nu weten onze lezers dat de Afrikaner Bond dit geenszins wil, maar het doet ons genoegen te zien dat zuiver Engelsche bladen als de *Advocate* beginnen in te zien dat voor beperking van het Naturellen-stemregt goede gronden zijn.

Wij rigten de aandacht onzer boerenlezers in de wijndistricten zeer op de advertentie van den Secretaris van Landbouw omtrent den korten leercursus in den wijnbouw, die op Groot Constantia van 16 tot 19 October zal gegeven worden. Ziet een wijnboer er tegen op om zijn zoon geruimen tijd te Constantia te laten blijven, of om zelf een bezoek er aan te brengen, met weinig kans om er het regte van de nieuwe methode van wijnbouw te vernemen, dan heeft vader of zoon nu een gelegenheid om veel kennis in weinig tijd en voor weinig geld op te doen.

HISTORISCH OVERZIGT.

In de Kaapkolonie is men thans druk bezig met voorbereidselen tot de verkiezingen voor de Wetgevende Vergadering, maar behalve op enkele plekken, vooral die waar een strijd van plaatselijken aard bestaat, gaat het voorloopig vrij bedaard toe, en dit is, de omstandigheden in aanmerking genomen, ook vrij natuurlijk. Het belangrijkste wat er met het oog op de zaak der verkiezingen te melden is, is de rede door onzen Eersten Minister, Sir Gordon Sprigg, Maandag avond te Oost Londen, het district waar hij voor zit, gehouden. Van die rede verwachtte men veel, en waarom? Omdat het tegenwoordige Ministerie van het begin van zijn bestaan af was aangevallen als den Afrikaner Bond dienende, schoon een man die door en door Engelschman is aan het hoofd staat, en omdat men meende dat, wegens het misverstand dat over de Spoorwegkwestie zich tusschen de Regering en den heer Hofmeyr, als hoofd der Afrikaner partij, had voorgedaan, een splitsing tusschen de Regering en die partij zou werden aangekondigd die de organisatie eener Britsche partij, onder de Regering, ten gevolge zou moeten hebben. Die verwachting is echter teleurgesteld.

Reeds vóór Sir Gordon Sprigg hadden twee Ministers het woord gevoerd. Van hetgeen Sir T. Upington te Caledon gezegd heeft, hebben wij in ons vorig overzigt melding gemaakt. De heer Tudhope, Koloniale Secretaris, had naar zijn kiezers te Uitenhage eerst een telegram gezonden dat op den plaatselijken Afrikaner Bond een gunstigen indruk maakte, en later heeft hij zijn kiezers op verschillende plekken toegesproken, zonder veel betwiste punten aan te roeren, maar met goed gevolg voor zijn verkiezing, die vrij zeker schijnt te zijn. Te Somerset Oost waar de heeren De Wet, Minister van Naturellenzaken, en Hockly, een voornaam lid der oude Sprigg partij, voor zitten, is door beiden een vergadering gehouden, waarin zij de Spoorwegpolitiek der Regering voorstonden, en waar zij den bijval der aanwezigen oogstten, schoon van Bondswege verklaard werd dat het niet zeker was of zij bij den Bond steun zouden vinden. De politiek echter die zij voorstonden, werd scherp gegispt door den heer Hofmeyr, in een toespraak aan zijn kiezers te Stellenbosch, waarin hij zich in geen bespiegelingen over algemeene politiek verdiepte maar zich met praktische kwesties bezig hield, en op praktische gronden het gedrag der Regering wat de Spoorwegverlenging aanging veroordeelde. Sir Gordon Sprigg heeft te Oost Londen van de aanmerkingen van den heer Hofmeyr geen kennis genomen, maar na een lange uiteenzetting van hetgeen er in de laatste vijf jaren door de Regering naar eisch en door de Oppositie verkeerd gedaan was, de Spoorwegpolitiek die hij gevolgd had op vrij oppervlakkige wijze verdedigd, zonder dat de Oostlondenaars de leemten dier verdediging opmerkten. Daarentegen trok hij te velde tegen de republikeinsche zienswijze van den heer Merriman, die volgens hem daarom onhoudbaar was omdat men, zonder verbindtenis met Engeland, een kustverdediging op zich zou moeten nemen waar men volstrekt niet voor berekend was. Op de harmonie waarin het Ministerie met de Rijksregering werkte, drong Sir Gordon Sprigg zeer aan, en hij gaf duidelijk te kennen, wat vroeger wel bevroed kon worden maar nog niet openlijk gezegd was, dat de Pondo zaken, schoon onder het beheer van den Hoogen Commissaris staande, volgens een instructie der Rijksregering naar den raad der Kaapsche Ministers moesten behandeld worden, en dat de Rijksregering, voor haar politiek in het Noorden, niet slechts den bijval van het Ministerie had, maar het ook er over had geraadpleegd. Engelands politiek in gewesten met een gemengde bevolking was daarom zoo voorspoedig omdat men in Engeland steeds begreep dat men zich naar de bevolking moest rigten en er geen Engelsche denkbeelden aan moest opdringen. Het was een natuurlijk gevolg der politiek die aan de Kaapkolonie het zelfbestuur gegeven had dat zij behoefde, dat zich een vereeniging als de Afrikaner Bond had gevormd, strekkende om te maken dat de Afrikaner boeren in 's lands zaken belang zouden stellen en er invloed op zouden oefenen, en hij voor zich zag goed in plaats van kwaad in dien Bond. Men had geklaagd dat er geen verkiezingskreet was, maar waarom was er geen? Eenvoudig omdat de zaken goed gingen, en de Regering kon, wat haar plannen voor de toekomst betrof, weinig anders zeggen dan dat zij, als de afloop der verkiezingen zoo was dat zij aan het bewind kon blijven, op den tot dus ver gevolgden weg zou blijven voortwandelen. In geen geval zou zij ooit een politiek volgen die tot een partijvorming van Engelschen tegenover Hollandsche Afrikaners leiden moest.

Men ziet het dus, Sir Gordon Sprigg is te verstandig en, voegen wij er bij, te zeer een opregt vriend van zijn aangenomen vaderland om de tot dus ver door hem gevolgde politiek voor die te verruilen die jingo's en boerenhaters hem aan de hand doen. Zoo hij later, aan een hem te Oost Londen gegeven maaltijd, van de vorming eener Grenspartij gewaagde die, zoo als de zaken staan, geenerlei grond van bestaan heeft en een onding is, dat is welligt het gevolg van de omgeving waarin hij zich bevindt. Tusschen hem en den heer Hofmeyr, wien op dit punt het grooter deel der Afrikaner partij volgt, is de strijd over de Spoorwegkwestie en de politiek der Kaapkolonie tegenover de Republieken niet ten einde. Dat intusschen er weinig kans is op den aanleg van eenigen Spoorweg door den Vrijstaat, dat wordt, voor zoo ver wij zien kunnen, hoe langer hoe duidelijker, en de aanleg van het eind Spoorweg tusschen Kimberley en Warrenton, waar President Kruger en de Transvaalsche Volksraad tegen zijn, wordt niet uitgesteld, zoodat de lijn zonder twijfel in het volgende jaar zal klaar komen.

Op één punt van Sir Gordon Sprigg's rede te Oost Londen is nog te letten. Hij herhaalde ten stelligste dat Zuid Afrika binnen Zuid Afrika behoort bestuurd te worden, en hiermede rijmde ten volle dat hij een aanhechting van Britsch Bechuanaland aan de Kolonie als een zaak der naaste toekomst voorstelde. Die aanhechting zal ongetwijfeld bestrijding vinden, en zij heeft thans grooter bezwaar dan eenige jaren geleden, omdat sedert het regtstreeksch bestuur van Rijkswege, door Sir H. Robinson en diens handlanger Sir S. Shippard, er veel kwaad heeft gesticht. Al het beste land is aan Naturellenstammen gegeven, welker hoofden zich gehaast hebben om zich te versterken door allerlei volk van elders te doen uitkomen en hun land te geven. De vrijwilligers van Land Goeen hebben een verongelijking ondergaan waar de Kaapkolonie de verantwoordelijkheid moeijelijk voor kan overnemen. Dit alles belet niet dat de overname van Britsch Bechuanaland een gezonde politiek is, en dat het nieuwe Parlement verstandig zal handelen met ze goed te keuren. Nu heeft men echter buitendien het Protectoraat, dat zich thans tot de Zambesi heet uit te strekken. Ten gunste van de uitbreiding hiervan voerde Sir Gordon Sprigg aan dat als Engeland niet tot aan de Zambesi voortschreed, andere Europésche Mogendheden zich tusschen deze en de Kaapkolonie zouden stellen, en ons dus van het binnenland afsnijden. In hoe ver hij op dit punt de zaken juist beoordeelt, is natuurlijk de vraag, maar wij erkennen gaarne dat wij de vrees voor Duitschen invloed in ons werelddeel niet zoo ongegrond achten als b.v. de *Volksstem*, vooral als wij vernemen welk een organisatie der in Z. Afrika woonachtige Duitschers door wijlen Consul Generaal Bieber tijdens zijn kort verblijf alhier is tot stand gebragt. Organisatie en geloof in hare zaak, dat maakt de kracht van Rome in het kerkelijke uit, en heeft Duitschland ditzelfde in Z. Afrika, dan is men verpligt op zijn hoede te zijn als men niet het onderspit wil delven. Is echter dit een reden om zich niet tegen het Protectoraat te verzetten, dan is het toch onbetwistbaar dat als het blijft onder regtstreekschen invloed van het Rijksbestuur, het een gevaar voor Z. Afrika zal worden, omdat Engeland, blijkens zijn gedrag in andere streken van ons werelddeel, steeds de belangen der Naturellen tegenover die de Kolonisten voorstaat, en dezen op den duur het verliezen moeten als zij niet in allen deele baas blijven. En nu blijkt het dat Sir Gordon Sprigg niet, zoo als wij meenen dat de heer Rhodes wil, het Protectoraat aan de Kaapkolonie wil trekken, maar er een aparte Britsche Kolonie van maken wil. Dit zou het verderf van Z. Afrika zijn, waar Afrikaner Boeren veel beter de manier weten hoe met Naturellen om te gaan dan Engelschen.

Of dit punt in de naaste toekomst als een hoofdkwestie voor Z. Afrika zal behandeld worden, dat is de vraag, en wel omdat de Zambesi zoo ver af ligt, en veler gezigtskring beperkt is. Er zijn echter twee zaken te vermelden die duidelijk toonen hoe voorzigtig men wezen moet met het toelaten van regtstreekschen Rijksinvloed in Z. Afrika. De Zulu oorlog is thans ten einde; over Dinizulu's lot is hier niet meer te vertellen dan wij reeds vroeger gedaan hebben, schoon het schijnt dat de Gouverneur van Natal bijzonderheden van eenig belang weet die hij aan het publiek niet mag mededeelen. In weerwil echter van de prachtige gelegenheid die zich thans biedt om het beste deel van Zululand voor Europésche kolonisatie open te stellen, wordt dit door de Rijksregering geweigerd, en moet al dat goede land weder dienen om een zich snel vermenigvuldigend Naturellenras groot te maken en dus het gevaar voor de Kolonisten te vergrooten. Dan heeft men de zaak van Grobler. Het onderzoek hiernaar is afgeloopen, en Generaal Joubert is terug naar Pretoria. Den uitslag kent men hier niet, maar de Generaal verklaart dat tegen de voorstelling als ware Grobler werkelijk op verraderlijke wijze door het volk van Khama, onder een van diens zonen, aangevallen en doodelijk gekwetst, geenerlei bewijs is geleverd. Wat zal er nu geschieden? Had men geen Britsch Protectoraat, of werd dat Protectoraat in den zin der Kolonisten gevoerd, dan had men thans een gewenschte gelegenheid om dien Khama met zijn volk als zoodanig op te ruimen, en boeren zijn land te laten bezetten, maar daar is geen kwestie van als Shippards en Moffats in het Protectoraat zelf het bestuur voeren en hun handelwijs bij de Negerlievende bevolking van het Vereenigde Koningrijk bijval vindt. Het is hierom dat wij niet zonder vrees zijn over de gevolgen van hetgeen wij in Sir Gordon Sprigg een gevaarlijke kortzigtigheid achten: zijn denkbeeld dat Z. Afrika veilig is als niet overal de Kolonisten van het begin af meester zijn, zoo als bij het oprigten van Boerenrepublieken steeds het geval is. Voor het oogenblik is Sir S. Shippard naar Lobengula, om dezen te vertellen hoe prettig hij het onder Britsche bescherming hebben zal.

Wat Boerenrepublieken betreft, zeer onlangs hebben wij in een telegram een nieuwe outlekt waar wij nooit iets van vernomen hadden. Men weet dat in Swazieland Koning Umbandine den troon (gewoonlijk een leêge champagnekist) bekleedt, dat er Boeren zijn die weideregten en Engelschen en Natalezen die goud- en andere concessies in zijn land hebben, en dat laatstgenoemden er een soort van Bestuur hebben opgerigt waar een zoon van Sir Th. Shepstone, als raadsman van Umbandine, veel meê te doen heeft, maar waar zich toch ook weder oppositie in voordoet. De ware toestanden aldaar laten zich moeijelijk vatten en doorgronden als men niet op de plek is; maar een der laatste berigten maakt melding van een "Kleinen Vrijstaat" die er zal gegrond zijn, en waar Umbandine niet van zeggen wil of hij al dan niet onder zijn gezag is. Waarschijnlijk is het een gedeelte des lands waar de Boeren niet slechts weideregten maar ook eigendomsregten hebben, en dat eenigermate republikeinsch is ingerigt; maar zegt het oude spreekwoord, "er komt altijd wat nieuws uit Afrika," dan wordt dit wel bevestigd door deze plotselingen ontdekking van het *bestaan* van een nieuwen Staat van welks *ontstaan* niemand iets vernomen heeft. Intusschen zou het met de Nieuwe Republiek in Zululand even zoo gegaan zijn als men daarover niet uit Natal had vernomen. De stichters kwamen uit Transvaal, maar de Transvaalsche bladen wisten er niets van dat zij niet uit Kaapsche bladen vernamen.

Werd Swazieland op een of andere wijze aan de Z. A. Republiek zoo vastgemaakt of onderworpen dat Engeland van de gelegenheid was beroofd om het in te palmen, dan zouden welligt de Transvaalsche Spoorwegplannen een wijziging ondergaan. Sir Thomas Tancred althans houdt het er voor dat een Spoorweg door Swazieland beter zou beantwoorden dan de linie der Ned. Transvaalsche Maatschappij. Over zulke kwesties is het echter moeijelijk een oordeel te vellen; en slechts dit meenen wij te weten dat tot het plan door den heer Rhodes ontworpen om de Transvaalsche Spoorwegkwestie te schikken, ook een aanhechting van Swazieland aan de Republiek behoorde, waar trouwens zelfs Sir H. Robinson geen kwaad in zou zien.

Tegenover het plan van het Tolverbond is door de Durbansche Kamer van Koophandel een ander soogenaamd plan gevormd, dat in den Wetgevenden Raad door den heer Escombe, een der hoofdvoorstanders van Verantwoordelijk Bestuur in Natal, tot het zijne is gemaakt, maar door de Regering bestreden wordt. Het is voor de Binnenstaten minder voordeelig dan het aan de Kaap ontworpene, en zeer verstaanbaar is het niet. In den Vrijstaat schijnt de stemming omtrent het Tolverbond er niet op te verbeteren.

Terugkomende op Kaapsche zaken, hebben wij weder weinig of niets te melden, buiten hetgeen de verkiezingen aangaat, en ook hieromtrent is niet zoo heel veel meer te berigten dan in ons vorig overzigt. Er zal een strijd in de Kaapstad zijn, daar de heer Wiener, die een nieuw politiek en financiëel plan—accijns en lage invoerregten,—outworpen heeft, zich weder kandidaat stelt, en dus alle oude leden, naast den heer O'Reilly en welligt den heer Rawbone, kandidaten zijn. In de Kaapsche afdeeling insgelijks, wegens de kandidatuur van den heer Fred. Hugo, uit Simonsstad, tegenover Dr. Smuts en den heer Innes. Te Malmesbury gaat de heer Basson met den heer T. Louw zamen, en het is daar vooral dat men een vrij heftigen strijd kan voorzien, die althans eenigermate het karakter van een tusschen een boeren- en een dorpspartij zal dragen. Te Piketberg schijnen daarentegen de beide Davids van vroeger—Sir D Tennant en de heer De Waal,—zonder oppositie te zullen inkomen. Aan de Paarl is de heer Piet Faure kandidaat. Uit Worcester en Caledon geen nieuws van belang, buiten iets in een telegram, en ook niet veel uit Clanwilliam. Te Beaufort West schijnt de strijd een eenigszins plaatselijk karakter te zullen aannemen, daar het vroegere lid Des Vages in de afdeeling van dien naam met den heer Weeber kandidaat is gesteld, en ook in zijn eigen afdeeling Willowmore steun vindt, terwijl de afdeeling Prins Albert het vroegere lid Oosthuizen met den heer J. Luttig, die 1884 is uitgeraakt, wil kiezen. Te Victoria West zal een handelaar van den naam van Kingon de boerenleden het veld betwisten. Te Richmond heerscht veel strijd, en terwijl men de herkiezing van den heer Theron vrij zeker schijnt te achten, is er twijfel over de andere plaats. Te Graaff-Reinet zijn door de anti-Bondspartij de heeren Charles Neser, Burgemeester, en T. Auret, laatstgenoemde een blaauwlintje en negervriend van de ergste soort, kandidaten gesteld. Te Swellendam is men voor herkiezing van den heer Andries Du Toit, maar tegenover den heer Van Eeden heeft zich een ander Afrikaner Boer, de heer Van Zijl gesteld, wiens aanspraak aan de kiezers een gunstigen indruk op het publiek heeft gemaakt, en ook de heer Walker, van den Spoorweg Worcester—Ashton, is kandidaat. Een vrij heftigen strijd wacht men te Riversdale, waar procureur Wessels, een der weinige regtsgeleerden aan de Kaap die met den Bond meêgaan, althans in de afdeeling Ladismith steun schijnt te vinden. Te Oudtshoorn gaat de herkiezing van den heer Keyter voor zeker door, maar daar adv. Leonard naar de Transvaal gaat, wordt de andere plaats betwist tusschen de heeren Adam de Smidt en Paul Nel. Uit P. Elizabeth verneemt men weinig; te Grahamstad worden verscheiden kandidaten genoemd, waaronder zekere heer Luke, die er een piet in den Stadsraad is. Ook Albany telt verscheiden kandidaten. Sir Gordon Sprigg en zijn ambtgenoot Brabant zijn te Oost Londen hun herkiezing zeker, en eerstgenoemde vleit zich dat hij in Victoria Oost, waar vroeger de negervriend Innes voor zat, voorstanders van zijn Ministerie, te K. W. Town Kol. Schermbrucker en de heer Lance, Burgemeester van Oost Londen, in zal krijgen; maar het aldaar uitkomende Kafferblad acht de herkiezing der beide vorige leden waarschijnlijk. Te Somerset Oost zijn nog geen afdoende teekenen van bestrijding der beide tegenwoordige leden, maar te Fort Beaufort vindt de heer Hutton in zijn voorganger Laing, vroeger lid van het eerste Ministerie Sprigg, een gevaarlijk tegenstander. Te Queenstown zijn menigte kandidaten te velde, en terwijl de heer Frost vrij zeker kan zijn herkozen te worden, smart het ons te zien dat de heer Suijman, een welonderrigte jonge boer uit Cathcart, door zijn kandidatuur den heer M. J. du Plessis gevaar bereidt. Dr. Berry schijnt zich niet kandidaat te stellen; de rest der kandidaten zijn bitter weinig waard. Van Wodehouse is nog niet veel bekend, maar in een deel van het kiesdistrict heeft de heer J. M. Orpen, vroeger in het Parlement een schrik der rapporteurs en over het geheel een van de ongeschiktste lieden die men ooit in een Parlement hebben kan, zich op den voorgrond gesteld, en het is te hopen dat de boeren zich door hem niet laten bedriegen. Of te Aliwal Noord de heer Sauer een mededinger zal hebben, is twijfelachtig. Voor Tembuland zou, heette het, de heer Suijman staan, maar deze schijnt Queenstown te verkiezen. De heer Sivewright blijft Griqualand Oost getrouw, en zal waarschijnlijk zonder oppositie herkozen worden. Daarentegen is er in Griqualand West heel wat kans op wijzigingen, en onder anderen is de heer Barnie Barnato, een der rijkste diamantmannen, voor Kimberley kandidaat. Het is niet onwaarschijnlijk dat in het vervolg de Afrikaner partij met de Mijnmaatschappijen in plaats van met de handels- en neringsbevolking der stad Kimberley zal zamengaan. De heer Rhodes is, gelooven wij, zeker van herkiezing in Barkly West, maar onder de andere kandidaten is een Afrikaner boer, de heer Aucamp, wiens verkiezing een zeer groote aanwinst zou zijn.

Het Landbouw Departement breidt zijn werkkring uit, en Sir Gordon Sprigg heeft te Oost Londen te kennen gegeven dat hij het onder een eigen Minister wil stellen, als het Parlement hier voor is. Voor het Onderwijs worden nieuwe middelen aangewend om het onder de armere boeren te verspreiden. Op diesvergaderingen is herhaaldelijk van een herniewing van den Accijns gesproken, maar steeds zoo dat men ziet dat de voorstanders dier belasting niet weten hoe ze zoo te regelen dat het Parlement er genoegen meê kan nemen. Enkele hebben ronduit verklaard dat er thans niet aan gedacht kan worden. Dat de wijnboeren nog in gedrukten toestand verkeeren wordt algemeen erkend, maar men zal elders in ons blad althans redelijk wijnnieuws vinden. Verder niets van belang, want kerkelijk en letterkundig nieuws schittert door afwezigheid.

MODEL SCHOOL heropent op 8 dezer.

DE HEER BURGER, M.L.C., is volgens een Richmondsch blad zoo erg ziek dat men aan zijn behoud wanhoopt.

EEN WEG OPZIGTER bij P. Elizabeth, McFadyon genaamd, is overleden ten gevolge van een val uit zijn kar.

EEN UITBUIKPARTIJ in Pondoland heeft tot het dooden van een man en vrouw geleid die een tooverdokter zouden betooverd hebben.

DE PLEGTIGE AFVAARDIGING van Ds. D. Postma jr. als predikant te Humpata, zal op 20 October te Burgersdorp plaats hebben.

DR. KOTZÉ, Eerste Predikant der Ned. Gereformeerde Kerk alhier zal, naar wij vernemen, zich te Richmond voor de Wetgevende Vergadering niet verkiesbaar stellen.

EEN STUK LAND te Somerset West, over de 316 vierkante roeden groot, en met gebouwen er op, is Zaturdag hier ter stede door de heeren H. Jones en Co. voor £125 verkocht.

REGATTA TE OOST LONDEN.—Uit een telegram in de *Times* zien wij dat de Leander Club den wedstrijd voor den "Buffalo Grand Challenge" Beker op Zaturdag won.

DE HEER OOSTHUIZEN heeft de kiezers van Willowmore toegesproken en een gunstigen indruk gemaakt. Ons zou het erg spijten als hij uit het Parlement raakte.

VERKOCHT.—Het Jubilee Hotel, aan Campsbaai, is voor £400, het huis met drie bouwerven dat er bij hoort voor £783 door de heeren J. J. Hofmeyr en Zoon verkocht.

CONCERTEN.—De heeren Clements en Walther zullen een reeks van drie concerten hier in de Mutual Hall geven op 4 Oct., 11 Oct., en 19 Oct. Mej. Daubler en Jongej. A. Crosby zullen deelnemen.

EEN OOSTENRIJKER, 65 jaar oud, die een landsman een zeer gevaarlijken steek heeft toegebragt, is te P. Elizabeth naar het Rondgaande Hof verwezen. Hij heet Antonio Mellowitz.

SPANJE blijkt, volgens een berigt met de *Arawa* ontvangen, wel gereed te zijn om in Marokko de orde te herstellen, maar niet zonder goedkeuring en geldelijke bijdragen der groote Mogendheden.

VICTORIA WEST. — De plaats Vlokswerve aldaar is door den heer Paulsen voor £1,220 gekocht. Terstond na den koop bood men hem £1,500 er voor, maar hij wil ze niet onder de £2,500 verkoopen.

KAAPSTAD CRICKET CLUB.—Op een vergadering van de leden gister namiddag in het St. George's Hotel gehouden, werd besloten rood, wit en blaauw (old Charterhouse) als kleur te nemen.

DE HEER FRED. HUGO, van Simonsstad, is bereid zich kandidaat voor de Kaapsche Afdeeling te stellen als hem een behoorlijk geteekende requisitie wordt gezonden. Wat zouden wij blijde zijn als door hem de heer Innes verongelukte!

TE COLESBERG blijkt de heer Paul Nel een minder goeden indruk gemaakt te hebben dan de heer Adam de Smidt, maar wat men tegen eerstgenoemden heeft is uit het Oudtshoornsche blad dat wij voor ons hebben niet geheel duidelijk.

KALABASKRAAL.—In een andere kolom ziet men dat er een publieke vergadering belegd is voor 6 October, op de plaats van den heer J. de Kock, om over de Parlementsleden voor het aanstaande Parlement te spreken.

ORANJE VRIJSTAAT.—Uit de Bloemfonteinsche bladen zien wij tot onze smart het overlijden van Mevr. Morgan, echtgenoote van Ds. Morgan aldaar. Verder niets nieuws, behalve dat de heer Kriek als Volksraadslid bedankt heeft.

PAARL. — De bazaar voor het gymnasium aldaar heeft £196 opgebragt, een groote som voor deze schrale tijden. Aan Vóór-Groenberg hebben de heeren P. Cillié en G. Marchand zich als kandidaten voor het Parlement laten hooren.

DE RAAD DER UNIVERSITEIT heeft Zaturdag een programma voor de examens van 1890 aangenomen, Dr. Dale er toe gebragt om als Vice-Kanselier aan te blijven, en een voorstel tot bekendstelling van regelen en cijfers voor de examens en tot een nader toezigt op het vaststellen der einduitkomsten, in beginsel goedgekeurd.

EEN OUD ORGEL.—Het was op den 14den September ll. dat het honderd-en-vijftig jaren geleden was, dat het beroemde orgel te Haarlem (Holland) voor godsdienstig gebruik werd ingewijd. Op dien dag werd door den tegenwoordigen organist, den heer W. Ezerman, een buitengewoon orgelconcert gegeven.

VERKIEZINGEN. — Dr. Pope en de heer Stephen Johnson zijn kandidaten voor Victoria Oost gesteld, en te Humansdorp heeft men met een kleine meerderheid (48 tegen 41) geweigerd om een votum van vertrouwen op den Minister Tudhope uit te brengen. Beide berigten vindt men in telegrammen aan de *Mercantile*.

HEINEKENS BEROEMD HOLLANDSCH BIER.—Deze aangename drank is nu in groote hoeveelheid door de Nederlandsche Handels-Maatschappij, die haar kantoor in St. Georgestraat heeft, van Amsterdam geimporteerd. Men kan verder bijzonderheden in onze advertentiekolommen zien en de heer H. Klosser, de Bestuurder der Maatschappij, is altijd genegen om opgave van prijs enz. te verschaffen.

VERKIEZINGEN.—De heer Van Eeden heeft te Swellendam zijn kiezers toegesproken, en een groote meerderheid stemde voor een votum van vertrouwen in hem. Naast de reeds bekende kandidaten is een vijfde, de heer J. Steyn, opgetreden. Te Ceres hebben een aantal lieden zich voor de kandidatuur der heeren Conradie en Logan verklaard.

TE STEYTLERVILLE heeft de Minister Tudhope den volke toegesproken en een votum van vertrouwen erlangd; maar een der sprekers wees onder luide toejuichingen er op dat zoolang Steytlerville tot de afdeeling Willowmore behoorde, in plaats van hetzij een eigen afdeeling te vormen, hetzij aan Uitenhage te worden getrokken, de zaken er nooit goed zouden gaan.

DE PRIJSUITDEELING aan de Industrie School voor meisjes heeft Vrijdag plaats gehad. Dr. Dale presideerde, en gaf in zijn toespraak te kennen dat de school mooi in orde werd gehouden, en dat het hem niet verwonderde dat in een school als deze van 150 meisjes slechts 4 in den vierden standaard waren geplaatst, daar het hoofddoel der school was om meisjes handwerken te leeren; maar hij vond het verkeerd dat de meisjes niet zoo ver gebragt werden dat zij haar eigen kleêren leerden knippen.

EEN OLIFANT.—Juffr. Hess, eigenares van Vaaldam, Winterhoek, hoorde onlangs haar hond 's avonds zoo blaffen dat zij meende dat er onraad was; maar overal rondgekeken hebbende vond zij niets en ging naar bed. Te twee uur werd zij gewekt door een Hottentotsch bediende, die zeide dat er een wolwagen in de kraal was. Zij ging kijken maar zag plotseling een kapater in de lucht vliegen en al de bokken uit de kraal breken, en het bleek toen dat de wolwagen in een olifant was veranderd, die intusschen terstond afscheid nam. Hij had niet alleen de kapater doodgemaakt maar ook het veldgewas vernield en in de kraal de dips omgegooid. Over het geheel schijnen er op die plek weder heel wat olifanten aan het patrouilleren te zijn. De Inspecteur van Brandziekte kwam er dienzelfden dag acht tegen, maar onderzocht niet of zij aan de ziekte leden.

ALGEMEENE VOLDOENING geeft het Butter's Zadel met gomelastieken veer-zetel, toegerust met een patente stijgbeugelstaaf. *Zie Advertentie.*

PORT ELIZABETH schijnt de Kaapstad in hare Bibliotheek te overtreffen. Voor de laatste maand heeft men aldaar 115 boeken ontvangen; heel wat meer dan in de Openbare Bibliotheek hier ter stede. Waarom ondersteunt men deze niet meer?

WAARSCHUWING.—Volgens eene advertentie verschijnende in een ander kolom waarschuwt de heer P. J. Roux, Jac. zn., het publiek, dat het gebruik van private wegen over zijne plaats, genaamd "Vredenburg", distrikt Eerste Rivier, ten strengste belet wordt. Alle overschrijders zullen geregtelijk vervolgd worden.

BAZAAR.—In een ander kolom ziet men dat er een Bazaar te Papendorp zal gehouden worden op morgen. Wij hebben vernomen dat deze Bazaar geenszins voor grootere behoeft terug te wijken want prachtige voorbereidselen zijn alreeds en worden steeds gemaakt.

RICHMOND.—Het blijkt dat de vergadering van Bonds-afgevaardigden uit Richmond die onlangs te Britstown gehouden is, tot een splitsing aanleiding heeft gegeven, hebbende een aantal leden zich verwijderd toen het bleek dat de meerderheid tegen toelating van afgevaardigden van een tak was die tot Philipstown behoorde. De andere leden hebben zich voor de verkiezing van de heeren Theron en P. J. du Toit verklaard. De *Era* acht de verkiezing van eerstgemelden zeker, van den heer Du Toit niet, daar hij in Dr. Smartt en den heer Watermeyer mededingers heeft.

DE KOEBERGER BOEREN en die van Malmesbury hebben een deputatie, ingeleid door de parlementsleden Dr. Smuts en Louw, naar den Com. van Op. Werken gezonden om over den Spoorweg Eerste Rivier—Sir Lowry's Pas te spreken, welks aanleg hun veel bezwaar [illegible] als men er mee begon terwijl men er niet klaar met den oogst was, want maaijers verkozen Spoorwegbouw boven hun gewone werk. Het antwoord was dat men niet best vóór Januarij kon beginnen, zoodat er tijd voor den oogst was.

DE VERGADERING te Graaff-Reinet, waar de heeren Neser en Auret als kandidaten zijn aangenomen, blijkt zeer luidruchtig en niet zonder onaangenaamheden te zijn geweest. De heer Te Water, vroeger lid voor Graaff Reinet, was de hoofdvoorstander van de schikking tusschen de Bonds en de anti-Bondspartij, maar maakte weinig indruk. De heer Rex, schoon Bondslid, secondeerde de anti Bondskandidaten. Wij vertrouwen dat de leden van den Graaff-Reinetschen Bond zich flink zullen houden. Als zij Tommy Auret laten inkomen, dan zullen zij het land veel kwaad berokkenen.

FORT BEAUFORT.—De heer Hutton heeft een verkiezingsmanifest in het plaatselijke blad aldaar laten plaatsen, waarin de verklaring het meest de aandacht trekt dat hij geen kans ziet om een nieuwen accijns er door te krijgen, maar een maatregel denkt voor te staan om allen drankverkoop aan Naturellen te verbieden. De heer Ayliff heeft zijn kiezers toegesproken, maar zich tot een relaas der verrigtingen van het vorige Parlement bepaald. Men heeft beloofd zijn herkiezing te zullen steunen. Als Bondskandidaat wordt de heer Dreyer genoemd.

DE SCHOUWBURG. — Eltons Tooneelgezelschap hield de laatste vertooning in het Tentoonstellingsgebouw Zaturdag avond. Het stuk voorgedragen was Charles Reades roman, "Het is nooit te laat te verbeteren." Het programma bevatte een grooter getal namen dan gewoonlijk en verscheiden sterren verschenen voor de eerste maal. Gisteren avond begon hetzelfde gezelschap een kort seizoen in de Mutual Hall. Miss Levettes die voor eenigen tijd ernstig ziek te Kimberley lag verscheen, en het huis was stampendvol. Het tooneelstuk opgevoerd was "De Dame van de Camellias."

NEDERLAND heeft zeer veel geleden in de laatste twee jaren. In 1887 overleden Coenraad Busken Huet, meestal bekend voor zijn *Literarische Fantasiën*; Eduard Douwes Dekker (Multatuli) die het zwaard opnam voor den mishandelden Javaan en Nederland deed rillen door het lezen van *Max Havelaar*. In dit jaar weer Carel Vosmaer, al wiens werken gekenmerkt zijn door het penseel des kunstschilders, dat zoo voortreffelijk voorkomt in de *Amazone*; en nu laatst, Hofdijk, de uitvorscher van Nederlandsche oudheden en schrijver van *Ons Voorgeslacht*.

WORCESTER.—Aldaar is men druk bezig met de ontvangst van het Vrijwilliger corps van het Stellenbossche "College." Dr. Cloete heeft voor £750 de villa Nil Desperandum gekocht. "Het is," zegt verder het plaatselijke blad, "ter onzer kennis gebragt dat verscheidene jongelieden lijden aan een bijzondere, zelfs aanstekelijke ziekte. Laat de lijders onzen raad aannemen en een goeden geneesheer raadplegen bijtijds. Ouders, houdt een oog in 't zeil." Heel mooi, maar ons is blij dat ons nie Worcestersche jongelui is nie, en was ons dit, dan—maar zelven journalisten zijnde willen wij geen melding maken van hetgeen een journalistensnuit wedervaren kan.

KOORTS.—Naar aanleiding van een besluit op een vergadering van de Armen Apotheek gehouden, heeft een deputatie zich Zaturdag bij de Regering vervoegd om te vragen om meer gelegenheid tot verpleging van koortszieken. Rentzkie's plaats werd hiervoor namens den Stadsraad in orde gebragt, want Dr. Fisk kon de vergadering niet bijwonen omdat de Geneeskundige Commissie dien dag de plaats inspecteerde; maar men achtte ze te ver verwijderd en niet voldoende wat ruimte betrof. De beide hier aanwezige Ministers ontvingen de deputatie zeer hartelijk, en beloofden maatregelen te zullen nemen tot het oprigten van een noodhospitaal in onmiddellijke nabijheid van het Somerset Hospitaal.

ADELAIDE.—Door des Heeren goedheid gespaard bevindt onze oude leeraar zich weer bekwaam zijn werk voort te zetten. Aanstaande Zondag verwachten wij D. J. H. Hofmeyr hier die de Nachtmaalsdiensten zal waarnemen. Het is echter te vreezen dat de opkomst heel klein zal wezen tengevolge van de zware regens. De rivieren zijn alle vol en de wegen onrijbaar. De Waterkloof door de stortbuijen in den Winterberg, en de opstooting van de Koenap, heeft ll. Zondag bijna een groot ongeluk veroorzaakt. Mr. Oates, broer van den waardigen zendeling van Somerset Oost, waagde tegen allen raad naar Balfour door te rijden en dreef met spider en vier tot in de Koenap af. Maandag hebben wij (D.V.) gecombineerde Kerkvergadering.—*Correspondent.*

WIJN.—Volgens de *Cape Argus* zijn de berigten door Baron Von Babo als regisseur der Wijnuitvoer Maatschappij uit Frankrijk bekomen uiterst gunstig, en zal men Kaapsche wijnen daarheen kunnen zenden tegen prijzen die de wijnboeren ordentelijk betalen zullen. Wij kunnen hier bijvoegen dat wij van een bekend ingezeten dezer stad, die een vrij aanzienlijke hoeveelheid Kaapschen wijn aan een der officieren van een Hollandsch oorlogschip had meegegeven, van dezen vernomen had dat hij den wijn onaangeroerd had gelaten tot zijn komst te Macassar, in de Hollandsche Oost, en dat men hem daar uitstekend vond. Voor de Parijsche Tentoonstelling maken, volgens de *Argus*, naast de Wijnuitvoer Maatschappij ook eenige andere groote firma's zich gereed.

KAMER VAN KOOPHANDEL.—Gisteren had de gewone vergadering dezer Kamer plaats. Opkomst gering; met moeite kreeg men een quorum. Na het lezen der notulen kwamen eerst zekere brieven van Kamers van Koophandel voor, onder anderen een van de Burgersdorpsche, die klaagde dat de Stoombootmaatschappijen den graanhandel langs de kust door onsinnige eischen wilden te gronde helpen. De Oost-Londensche Kamer had in denzelfden zin geschreven, maar de Union Maatschappij had verklaard dat men hare handelwijs geheel misverstond, en een lang betoog hieromtrent werd gelezen. Ook de "Castle" Maatschappij had zich scherp over de zaak uitgelaten. Na een korte discussie werd de zaak naar het Comité van Bestuur verwezen. Van de Havencommissie was een brief, ten effekte dat men een wijziging omtrent de Dok-agenten had gemaakt, en tot de oude betalingen was teruggekeerd. Omtrent het mailkontrakt waren eenige mededeelingen ontvangen die men ten deele reeds kende. Verder slechts een paar nieuwe leden van de Leeskamer, en een voor de Kamer van Koophandel zelve.

VOORSTELLING VAN LIDMATEN.—Zondag avond was er voorstelling van lidmaten in de St. Stephens Kerk. Ds. Botha hield een treffende rede, zijn tekst nemende uit Jozua 3. Dertig waren voorgesteld, seventien jongelingen en 13 meisjes. Vijf werden tegelijkertijd gedoopt. Onder de gedoopten bevonden er zich een Jood en een Maleijer. De volgende zijn de namen:—Jongelingen: Theunis Spieringhoek, Karel Spieringhoek, Pieter Hoskins, David Riley, Jacob de Kock, Jacob Ferris, Carel Smeda, Jan Scholtz, Andries Scholtz, Joseph Jansen, Philip Wessels, Hendrik Tourien, Abraham Boefy, Kenard Macray, Moses February, Jacob Loubser, Hendrik Rilzon; Meisjes: Catharina Hendriks, Jane Lawrence, Sara Diedriks, Selina Genade, Johanna Visscher, Willemina Zijster, Martha de Kock, Catharina Dudley, Christina Arendse, Alida Abrahamse, Maria Michel, Charlotte Jordaan en Maria Hendriks.

BRANDZIEKTE.—Eenigen tijd geleden namen wij een stuk op over het al dan niet wenschelijke om de Wet op de Brandziekte in het district Malmesbury in te voeren, waarin onder anderen er op gewezen werd dat het veld in Australië beter is dan in Malmesbury. De *Colesberg Advertiser* zegt in antwoord hierop: "Is het veld in het district Malmesbury zóó slecht dat men tien akkers lands noodig heeft om er een schaap op te laten grazen? Er zijn zoo vele honderde mijlen velds in Australië waarop zulke groote kudden schapen grazen, dat het veld er zeker niet meer zou kunnen dragen, en toch wordt er geene brandziekte gevonden, hoewel er in bijzonder drooge tijden vele duizenden schapen van gebrek sterven. De schrijver van de paragraaf die wij hierboven aanhaalden, is in het geheel niet tegen de Brandziekte Wet, maar er voor; hij noemt haar een maatregel van menschlievendheid. En om hem, als het ware, een argument in den mond te leggen, willen wij slechts de opmerking maken, dat merino schapen, die in goede conditie zijn, oneindig beter vermindering van voedsel en water kunnen uithouden dan brandzieke schapen."

WILLOWMORE. — Ds. J. A. Beijers van Franschhoek is op den 24sten alhier beroepen tot leeraar. Op de stemlijst kwamen ook de namen van Di. Keet, van Alice, D Botha, A. Murray, Wm. zn., en A. J. L. Hofmeyr. Ds. Keet kwam op het tweetal en had 10 stemmen tegen 11 voor Ds. Beijers. Wij vertrouwen dat de leeraar, die beroepen is, tot ons zal komen, want hij is nog jong, en deze gemeente is groot. Franschhoek is omringd van predikanten. Doch de Heer zelf leide hem in deze! Wij verzekeren hem echter, dat als hij komt, en dat wel spoedig, hij Willowmore fraaijer zal vinden dan ooit een ander leeraar het gezien heeft. Alles ziet er welig uit na de gezegende regens. Ons consulent, Ds. Joubert, kwam hier Zaturdag, toen er een gerucht was, dat hij niet door Olifantsrivier kon. Hij had zijn handen vol. De kerkeraadsvergadering zat 's avonds laat. en had eerst Maandag na 1 uur het werk afgedaan. Elkeen die hem gekend heeft zal wel leed hebben te hooren, dat ons koster, A. W. Dill is overleden. Hij had ontsteking in de longen, en was niet lang siek. Hij zal gemist worden, daar hij altoos getrouw en ijverig was, en zoo bekend met alles, zijnde hij hier bijna sedert de oprigting der gemeente koster geweest. Hij zat nog in de consistorie te werken toen de ziekte hem aangreep. Zijn zoon Hendrik is tijdelijk in zijne plaats aangesteld. Hier was Zaturdag een politieke vergadering. De parlementsleden Oosthuijsen en Desvages, zagen een mededinger in den persoon van den heer Jan Luttig van Prins Albert. Het ging nog al warm toe in de bijeenkomst. Het is toch een beetje erg van Prins Albert, dat zij uit hun plek twee mannen naar het Parlement willen zenden. Wij zagen den heer Luttig, als een goed Afrikaander, in de kerk met ons. Waar waren de beide anderen?

EEN SCHAPENWASCHPLAATS.— De boerenplaats Rickertsfontein, die tot voor ongeveer twee jaren aan den heer J. P. C. von Maltitz toebehoorde, is altijd voor eene der beste plaatsen in het district bekend geweest. Een sterke stroom water heeft er den vroegeren eigenaar toe in staat gesteld om uitgestrekte landerijen te bevochtigen, te bewerken en te bebouwen en om boomgaarden en moestuinen aan te leggen. Onder het bestuur van den tegenwoordigen eigenaar, den heer Th. Plewman, is de plaats op zijn voordeeligst bewerkt geworden. Het is een genoegen om er op te wandelen en te zien hoe goed alles wordt in orde gehouden. Onder de verbeteringen die de heer Plewman heeft aangebragt, is een mooije waschplaats voor schapen. Zij is ongeveer 26 voet lang en acht voet diep; van boven is zij ongeveer drie voet breed, welke breedte langzaam afneemt tot op den bodem, die ongeveer achttien duim breed is. De van een steenen vloer voorziene plaats, waarheen de schapen na het waschen gebragt worden om te droogen leidt naar een vijver, die ook uitgemetseld is; daar blijft al het bezinksel op de steenen liggen en de vloeistof wordt teruggeleid naar de waschplaats om weer gebruikt te werden. De geheele waschplaats met al wat er bij behoort, kost ongeveer £30. Vóór dat de heer Plewman deze waschplaats had ingerigt, werden zijne schapen gewoonlijk gewasschen in houten kisten, opzettelijk daarvoor gemaakt; daarna werd elk schaap op een plaat van ijzer gezet, die op palen bevestigd was en naar de kist toe afhelde, zoodat de vloeistof er weer in kon loopen. Deze inrigting beantwoordde vrij wel, maar de bewerking kostte te veel tijd. Het maken er van beliep ongeveer £3. en voor kleine schapenboeren zou die inrigting zeer nuttig wezen. De waschplaats van den heer Plewman is de beste die wij in dit district hebben gezien: naar wij hooren heeft de heer Edward Murray er echter eene die nog beter is.—*Colesberg Advertiser.*

MOORREESBURG.

(Van een Correspondent.)

29 Sept. 1888.

Eergisteren werd alhier in de Publieke School te Lucasfontein het jaarlijksch openbaar examen gehouden.

De leerlingen werden ondervraagd in de Bijbelgeschiedenis, Hollandsch en Engelsch spellen en lezen, Taalkunde, Cijferkunst, Aardrijkskunde, Geschiedenis van de Kaapkolonie en de Engelsche Geschiedenis.

Uit de antwoorden bleek het, dat de schoolkinderen gedurende het afgeloopen jaar weer goede vorderingen hadden gemaakt. Dit bleek ook uit het rapport van den School-Inspector, die juist den dag vóór het examen de school een bezoek had gebragt. In dat rapport stonden al de leerlingen een standaard hooger dan bij de vorige inspectie, negen maanden geleden.

Aan het einde van het examen gaf de leeraar dan ook, als Voorzitter der Schoolcommissie, zijne volkomene tevredenheid te kennen met het werk dat in de school gedurende het afgeloopen jaar was gedaan, tevens wijzende op enkele zwakke punten, die verbeterd konden worden. Hij was vooral hoogst voldaan met hun kennis van de Bijbelgeschiedenis.

Gisteren vond aldaar plaats de Jaarlijksche Bazaar ter ondersteuning dier school. De opkomst was groot; doch er waren slechts weinige goederen bijeengebragt.

De Leeraar opende met een toespraak en gebed. Daarna begon de verkooping. Er heerschte een sterke kooplust. En de uitslag was dat men, na afloop van de Bazaar, meer dan £65 had, na aftrek van alle onkosten.

Moge deze buitenschool nog lang bloeien tot nut van de kinderen in de buurt.

"ROUGH ON CORNS."—Vraagt naar Wel's "Rough on Corns." Spoedige verligting, en volkomen permanente genezing. Likdoorns, wratten knobbels. Bij chemisten en droogisten.

"ROUGH ON CATARRH" zuivert schadelijke reuken dadelijk. Volkomen genezing van de slechtste chronische gevallen; ook ongeëvenaard als gorgelmiddel voor witte zeere keel, zeer keel, stinkende adem.

"BUCHU PAIBA."—Snelle, volkomene genezing van alle kwellende nier-, blaas- en urinesiekten. Bij chemisten en droogisten.—Heynes Mathew & Co. Eenige Agenten, Kaapstad.

REUTER'S TELEGRAMMEN.

ONDERZEESCHE TELEGRAAFDIENST.

Uitgevers in 't ongeluk.

Ontvangen en gepubliceerd 29 Sept. 9.40 v.m.

LONDEN, 28 SEPT.—Vorst Bismarck heeft geregtelijke vervolging geëischt van de uitgevers van wijlen Keizer Frederik's dagboek, wegens het openbaar maken van staatsgeheimen, en Keizer Wilhelm heeft hierin toegestemd.

Wijsheid uit Mislukking.

Ontvangen en gepubliceerd 29 Sept, 11.45 v m.

LONDEN, 29 SEPT.—De Berlijnsche wolverkooping realiseerde hetzelfde als de Junij verkooping. Een Comité bestaande uit Admiralen Sir W. M. Dowell, Sir R. Vesey Hamilton en Sir Frederick Richards, is aangesteld om een rapport in te leveren over de lessen, gedurende de spiegelgevechten op zee die onlangs plaats hadden, geleerd.

De Koning in Schuil.

President Kruger afhankelijk.

PRETORIA, 28 SEPT.—De heer Lucas Meyer, onlangs President van de Nieuwe Republiek, is hier aangekomen om rapport in te leveren over de verontrustingen in Zululand. Dinizulu, meent men, neemt schuil op een plaats nabij Vrijheid. Een brief van den heer Oyens is in de Pretoria nieuwsbladen gepubliceerd, de verklaring van Kol. McMurdo bevestigende omtrent de bewering van den heer Groll, hoofd concessionaris in den Nederlandschen Spoorweg, dat de politiek van de Transvaal door de Concessie beheerscht zou worden en dat als President Kruger niet deed wat de heer Groll dicteerde, hij hem zou verwerpen en zijn eigen man inbrengen.

OVERLANDSCHE TELEGRAAFDIENST.

Duitschers in Z. Afrika en te huis.

Vrede in Europa; herziening in Frankrijk.

Ontvangen en gepubliceerd 30 Sept. 8,30 n.m.

LONDEN, 30 SEPT.—De onlusten onder de Naturellen aan de Oostkust van Afrika, bij Zanzibar, hebben de Duitschers er toe gebragt om al hun posten in de buurt op twee na te verlaten, en zich door vlugt te bergen. De Naturellen van Zanzibar zeggen thans niet langer onder het gezag van den Sultan te staan. Sir James Ferguson, onder-Secretaris voor Buitenlandsche Zaken, heeft in een toespraak te Manchester verklaard dat de buitenlandsche zaken thans vreedzamer lijken dan te eeniger tijd in de laatste drie jaren. Het Fransche Ministerie heeft besloten een gematigde Wet tot Herziening [der Constitutie] in te dienen, waarbij de magt van den Senaat in financieele zaken bekort wordt. Vorst Bismarck wijst in zijn briefwisseling met den Keizer over het dagboek van wijlen Keizer Frederik op de fouten die er in voorkomen, en zegt dat wijlen Keizer Wilhelm met voordacht Keizer Frederik van belangrijke staatszaken plagt uit te sluiten, daar hij bang was voor ongepaste mededeelingen aan het Engelsche Hof. Dit was, volgens Vorst Bismarck, de oorzaak der fouten. De vervolging der uitgevers heeft ten doel om te vinden wie het dagboek hun ter hand heeft gesteld, en men meent dat het Prof. Geffken, Keizer Frederik's vertrouweling, is. De aanstelling van den heer Treakow aan de Kaap wordt te Berlijn als een bewijs beschouwd dat Duitschland in Z. Afrika een werkzame politiek zal volgen. Hij vertrekt op 4 October.

Weer twee vrouwen vermoord.

Een Professor in den tronk.

Ontvangen en gepubliceerd 1 Oct., 12 uur 's middags.

LONDEN, 1 OCT.—Weder zijn twee vrouwen in Whitechapel Zaturdag nacht vermoord, en wel de een met uithaling der ingewanden. Prof. Geffken, de man die beweert wordt het dagboek van Keizer Frederik ter publicatie te hebben gegeven, is te Hamburg opgepakt.

KAAPKOLONIE.

De Verkiezing te Clanwilliam.

CLANWILLIAM, 29 SEPT.—Op een groote vergadering van kiezers is heden een votum van vertrouwen uitgebragt op den heer Goldschmidt, die zamen met de heeren Van Zijl en Van Wijk kandidaat werd gesteld. Hij kreeg alle stemmen, de heer Van Zijl 58, de heer Van Wijk 31.

Wilden en hun bezoekers.

MAFEKING, 29 SEPT.—Men berigt dat Selous, die met een jagtersgezelschap in de rigting der meren van Centraal Afrika vertrokken was, door Moshukulumbwi is aangevallen. Zijn volgelingen werden gedood en al zijn goed werd buitgemaakt, maar hij zelf is ontkomen naar den Zuideroever der Zambesi.

Goud.

WORCESTER, 29 SEPT.—De Worcester "Hope" Maatschappij heeft haar stamperij van 20 op 10 ll. geopend, en de stamperij gaat prachtig. In de volgende week heeft de opruiming plaats.

De Verbindingslinie.

CRADOCK, 1 OCT.—Een invloedrijke openbare vergadering is Zaturdag avond hier gehouden, met het doel om bij de Regering aan te dringen op een opname van het land in de buurt, ten einde de Spoorwegverbinding bij Cradock te krijgen. Een Comité van Waakzaamheid is aangesteld.

De heer Tudhope te Humansdorp.

HUMANSDORP, 1 OCT.—De heeren Tudhope en John Holland hebben Zaturdag avond hier een groote vergadering toegesproken. Zij werden wel ontvangen, en de heer Tudhope gaf een goed verslag van hetgeen hij had uitgerigt. De vergadering was vol Bondsleden, wier plaatselijke Secretaris een heftige toespraak hield maar geen steun vond, zijnde zijn gedrag sedert zelfs bij Bondsmannen algemeen veroordeeld. Hij beleedigde den heer Tudhope op grove wijze, en veroordeelde de Regering wegens de Wet op de Brandziekte en de strengheid der Boschwetten. Een votum van vertrouwen en belofte van steun werd door een meerderheid van één verworpen, daar de Bondsmannen niet wilden stemmen eer zij het resultaat vernamen van de Uitenhaagsche Conferentie, die morgen zal gehouden worden. Men is hier echter zeer voor den heer Tudhope, ten gunste van wien een dankbetuiging voor bewezen diensten eenstemmig werd uitgebragt. De heer Holland hield een toespraak die goeden indruk maakte, en hij zal hier goed gesteund worden.

TRANSVAAL.

Umzilaland.

Amalgamatie.

BARBERTON, 29 SEPT.—De tweede expeditie naar Umzilaland, over land van hier ondernomen, is zeer slecht uitgevallen. De heer Zietsman, de oorspronkelijke houder der concessie, is dood, de heer Badenhorst ook en de heer John Williams is zeer ziek. Men keert terug. De Nil Desperandum Maatschappij heeft heden morgen op een vergadering de voorloopige overeenkomst goedgekeurd tot amalgamatie met de "Oriental" en Stoomtramwegmaatschappijen. Het kapitaal der nieuwe Maatschappij zal £350,000 bedragen, of £400,000 als de Edwin Bray er bij komt. De Nil Desperandum krijgt 13,000 aandeelen en £4,500 in kontanten, om schulden af te betalen; de "Oriental" 180,000 aandeelen en een werkend kapitaal van £90,000 in kontanten, met nieuwe aandeelen waarvan niet minder dan £50,000 in kontanten moet zijn; de Stoomtramweg Maatschappij krijgt £10,000 voor haar schulden, en 12,500 aandeelen.

Goudzaken.

POTCHEFSTROOM. — De Nooitgedacht Maatschappij heeft in 27 dagen werks, met vijf stampers, 155 ons gemaakt. Herhaaldelijk was er uitstel door het breken der machine, maar er is nu een nieuwe, waar men geen dergelijk verdriet van vreest. De stamperij van 20 is weldra klaar. Het Eadsmay Syndikaat, op de Meent, heeft haar kwarts laten toetsen door den heer Willcox, van Grahamstad, die zegt dat het over de 4 ons per ton bevat. De heer Wilkinson, van de Kaapstad, laat 120 ton uit zijn delfplekken door de stamperij der Klerksdorp Maatschappij stuk maken, en die Maatschappij ontwikkelt stadig haar eigendom. Aandeelen in het Klerkdorpsche Meentsyndikaat zijn deze week voor £70 verkocht, zijnde er £20 op betaald. Het blok dier Maatschappij is tot ontwikkeling en vlotmaking door den heer Symons overgenomen, en men zegt dat uit Londen goede aanbiedingen zijn ontvangen voor het vlotmaken van de Orkney en Paragon Syndikaten, het een aan Witkopjes, het ander aan Ooisbesjesfontein. Klerksdorp gaat als stad sterk vooruit, en de meesten die in negotie doen zijn er thans naar verhuisd. Op 15 October wordt het Delverscomité gekozen.

Produktenmarkt te Port Elizabeth.

WOL.—Heden meer wol dan voor vele weken. Ook was de markt goed gevuld met koopers. De vertooning bedroeg 219 balen, waarvan 152 tegen onderstaande noteringen verkocht werden. In het geheel is er geen merkwaardig verandering in de prijzen. De aanvraag voor superieure gesneden en vetwol was meer levendig, en wat ook verandering er was, was ten gunste van de verkoopers. Er was meer Uitenhaagsche sneeuwwitte dan wij voor een heelen tijd gezien hebben. Voor ligte, goede dikwol, goed opgemaakt, was de hoogste prijs behaald 1s. 1d. per lb. Zwaarder partijtjes werden van de hand gezet van 11d. tot 1s. 0½d. Vetwol en ligte goedgeteelde wol werden spoedig verkocht. Hoogste prijs 1s. 1d., laagste 2½d.

ANGORAHAAR.—Een goede vertooning vandaag; 62 balen en 32 zakken aangeboden, waarvan 53 balen en 28 zakken tegen onderstaande noteringen van de hand gezet werden. Een klein partijtje van 3 balen kreeg 8¾d. en een ander van 8 balen 8d. Vrij goede kregen van 6d. tot 7¾d., terwijl middelmatige 5d. tot 5¾d. per lb., en inferieure 3½d. tot 4¾d. Hoogste prijs 8¾d., laagste 1½d.

VERGELIJKENDE OPGAAF van veeren verkocht:

September 1886	...	...	£15,899
„ 1887	...	...	15,343
„ 1888	...	...	12,479

STRUISVEEREN.—Vertooning vrij goed, en verscheiden seer goede partijtjes aangeboden. De vertooning bevatte ook veeren van wilde vogels. De markt was goed bijgewoond en prijzen seer vast tegen de verhoogde prijzen van verleden week. De onverwachte verhooging moet toegeschreven worden aan de kleine aankomsten in dit seizoen des jaars. Een lijst van de loopende prijzen is aangevoegd:—

(PRIJZEN PER LB.)—

WITTE primas (sup) ..	£8	0	0	tot	£12	10	0
„ ordin. tot goede	4	0	0	tot	7	15	0
„ eerste	2	15	0	tot	5	10	0
„ tweede	1	10	0	tot	3	10	0
„ derde	0	15	0	tot	1	10	0
„ getopte	2	15	0	tot	5	0	0
„ fancy en gevlekte	2	10	0	tot	3	15	0
WIJFJES, lichte	3	0	0	tot	4	15	0
„ donkere	2	15	0	tot	3	10	0
STAART witte	1	7	6	tot	2	0	0
„ gekleurde ..	1	3	0	tot	1	5	0
„ donkere	0	12	0	tot	0	15	0
ZWARTE: lange.. ..	2	0	0	tot	3	0	0
„ middelmatige	1	15	0	tot	2	0	0
„ korte	0	7	6	tot	1	0	0
VALE: lange	1	7	6	tot	1	15	0
„ middelmatige	1	0	0	tot	1	5	0
„ korte	0	5	0	tot	1	0	0
VAN JONGE VOGELS, witte	1	0	0	tot	1	15	0
„ lichte gekleurde	0	15	0	tot	1	0	0
„ donkere do.	0	5	0	tot	0	15	0
„ kuikens	0	1	0	tot	0	13	0

EEN GOED PLAN.

Een dame te Boston wil £11,250 ter beschikking van het gemeentebestuur dier stad stellen, om een fonds te stichten van kostelooze verpleging van de tanden der schoolkinderen, wier ouders geen tandheelkundige hulp kunnen bekostigen.

VOETBAL

JUNIOR BEKER.—HAMILTONS (2) vs. MALMESBURY (2).—Deze beslissende wedstrijd werd Zaturdag middag gespeeld. Het weder was zeer warm, in een woord geheel ongeschikt voor voetbal. Misschien was het aan dit te wijten dat er zoo min leven voor den dag gelegd werd in het spel, want zoo langzaam ging alles dat er niet bijzonder veel pleizier den toeschouwer verschaft werd. Geen score werd in de 8 minuten gemaakt, zoodat men besloot nog 10 minuten aan te houden, toen Bergh een try voor Malmesbury maakte. Malmesbury won dus bij een try en zal dus den beker voor het volgende jaar houden.

'GRAND' BEKER.—VILLAGERS vs. HAMILTONS.—Een grooter kontrast tusschen twee wedstrijden kon niet verlangd worden dan tusschen dezen en den vorige. Aller aandacht was onwijkbaar gevestigd van het begin tot het einde en hoewel het spel 20 minuten over den gewonen tijd duurde was er niemand van de menigte toeschouwers die den grond verliet of eenige beweging maakte behalve om hunne bewondering in donderende kreten van Villagers! Hamiltons! te kennen te geven. Het spel liep snel, rennen en schoppen veranderden de rigting gedurig, voornamelijk als Darter, die waarschijnlijk de eerste man op het veld was, of Luard, den bal in handen kreeg. In den eersten half tijd werd niets gemaakt, doch in den tweeden brak Rainier het *nil* door een try te maken voor de Villagers. Kort daarna maakte Darter een voor de Hamiltons en zoo bleef het tot de tijd om was. Het spel werd nogtans voortgezet voor 20 minuten toen Luard met een 'dropkick' een goal voor Villagers besorgde. Villagers won bij een goal en zal dus den Beker houden voor het volgende jaar.

BEKER HOUDERS.—De 'Grand Challenge' Beker sinds de oprigting er van in 1883 behoorde in 1883 aan de Hamiltons, in 1884 Villagers, 1885, 1886 en 1887, Hamiltons; 1888, Villagers.

De Junior Beker sinds de oprigting in 1886, behoorde in 1886 aan Stellenbosch; 1887 en 1888 aan Malmesbury.

De Buiten Beker sinds oprigting in 1885 behoorde in 1885, 1886 en 1887 aan Stellenbosch en 1888, toen Stellenbosch niet deel nam, aan Malmesbury.

CRICKET.—De volgende analyse van wat door Majoor Wartons team, die in December hier komt, in het laatste jaar gedaan is ontleenen wij uit de *Lantern*:—

BATTING.

	Innings.	Runs.	Meeste runs.	Malen niet uit.
Bowden ..	16	430	189	8
Read ..	18	542	109	0
Briggs ..	21	507	126	2
Lohman ..	18	326	80	0
Smith ..	19	303	85	0

BOWLING.

	Overs.	Maidens.	Runs.	Wickets.
Lohman ...	965·2	453	1272	132
Briggs ...	843·1	436	986	84
Smith ...	3971	171	685	33

SALDANHA BAAI.

25 September 1888.

Regen, Regen, met afwisseling van warm lente weder is aan de orde van den dag, zoodat het voor zichzelven spreekt dat gezaaide en veld er aller prachtigst uitzien. De oudste inwoners kunnen zich niet herinneren dat de Baai in den maand September ooit in zulk een staat geweest is. Het gezaaide is dan ook buitengewoon hoog en dik, zoo dat wij hier niet anders dan op een goeden oogst kunnen hopen. Daar het gras zoo volop is, zijn klein en groot vee in een uitmuntende conditie, het zal slagters maar moeijelijk wezen het vetste uit te zoeken daar allen vet zijn.

Onze geachte leeraar de Wel-Eerw. heer J. H. Neethling van Hopefield heeft ons op Zondag 9 September met eene wel doordachte preek gesticht. Zijn Wel-Eerw. las voor Spreuken 23 en nam tot tekst het vijfde gebod in verband met de 10de Catechismus vraag, die Zijn Wel-Eerw. dan ook zeer duidelijk verklaarde. De daarop volgende week heeft Zijn Wel. Eerw. aan huisbezoek besteed.

Op Zaturdag, 22 dezer heeft hier op de plaats Zandheuvel een droevig ongeluk plaats gevonden; een man Theunis Bester genaamd, heeft het ongeluk gehad door het plotseling afgaan van zijn geweer, zijn zoontje omtrent zeven jaren oud met een hagel korrel in de linker zijde te treffen. Dr. Bremmer heeft gisteren naar het arme kindje gezien, hij zegt dat hij maar weinig hoop heeft. Wij sympathiseeren met het lijdende kind en de bedroefde ouders.

Dr. Simons van Malmesbury heeft de Baai verleden week een bezoek gegeven in zijn capaciteit als districts dokter om onderzoek te doen na de besmettelijke ziekte onder de kleurlingen. Zoo als ik vernomen heb heeft hij zoo veel te Lange Baan, Hoetjesbaai en Steenbergsbaai gevonden, dat hij van oordeel is, dat het voor de Regering veel goedkooper zal uitkomen, hier te Vredenburg een gebouw tot hunne verpleging te stichten, dan hen naar elders te verplaatsen. Waarde heer, denkt gij ook niet, dat het hoog tijd is, voor onze Regering handen aan het werk te slaan, de verdere uitbreiding van deze vreeselijke siekte tegen te gaan? Ik hoop dat de goede raad van den wakkeren dokter niet in den wind sal geslagen worden.

Daar UEd, reeds een verslag van de vergadering van Vredenburg op 10 September gehouden gepubliceerd heeft, sal ik er niets van seggen dan dat het jammer is dat de heer J. C. Hofmeyr er niet tegenwoordig was om zijne politieke gevoelens bekend te maken, maar daar ik uit UEds. blad sie dat de heer Hofmeyr in verschillende deelen van ons district veel bijval vindt, hoop ik dat hij de meerderheid aan stemmen mag krijgen, want als een onafhankelijk man en niet door monopolie drijvers begunstigd, zal hij de regte man op de regte plaats zijn om de belangen van ons distrikt in zijn geheel, te behartigen en niet slechts een deel. Het verslag van de laatste afdeelingsraad vergadering te Malmesbury gehouden, geeft weer bewijs dat de belangen van het geheele distrikt niet ter harte genomen worden, daar men er wel in ziet dat de wegen in de omliggende wijken hersteld worden, maar geen woord gerept wordt van den Hopefieldschen weg. De 10 Oct. aanst. is de dag waarop nieuwe leden voor den Raad zullen gekozen worden. Zoo raad ik stemgeregtigden aan voor den heer P. H. Loubser te stemmen, een man die onpartijdig handelen zal.

Z. A. REPUBLIEK

Het belangrijkste nieuws uit de *Volksstem* van 24 Sept., luidt als volgt:—

ZEd. Gestr. de Kommandant-Generaal P. J. Joubert is van de noordergrens teruggekeerd, waarheen hij door de Regering gezonden was om een onderzoek in te stellen in de Grobler zaak, of althans om tegenwoordig te zijn bij het onderzoek door den vertegenwoordiger der Engelsche Regering, Sir Sidney Shippard te worden gehouden. De resultaten van dat onderzoek zijn nog niet gepubliceerd en het is dus moeijelijk te zeggen tot welke overtuiging de heer Shippard is gekomen. De Kommandant-Generaal is echter van oordeel dat de verklaringen van den heer Grobler en de zijnen op geen enkel punt weerlegd zijn. De lezing van de Kaffers is dat de kapitein geroepen zou hebben: "Valt aan, vangt hem, maar maakt hem niet zeer," terwijl volgens de verklaringen van Grobler en de zijnen de kreet was: "Valt aan, slaat dood!" In kaffertaal schijnen de twee uitdrukkingen veel overeenkomst te hebben en de heer Hepburn, de zendeling die zich steeds bij Khama ophoudt deed dan ook zijn best om van deze gelijkluidendheid partij te trekken in 't voordeel van zijne zwarte volgelingen. Of het hem gelukt is den heer Shippard te overtuigen zal later uit diens rapport moeten blijken, doch men gelooft dat zulks niet het geval is. De heer Shippard zou met een escorte van 14 man naar Lobengulo vertrekken. Voor dat het rapport van den heer Shippard in het licht verschijnt valt er echter over deze zaak weinig te zeggen.

"Het kommando," meldt verder een correspondent uit Vrijheid, van 13 Sept., aan hetzelfde blad, "is verleden Zaturdag van de lijn terug. De heer L. Meijer heeft een onderhoud met Dinizulu gehad. De commando-menschen zeggen dat Dinizulu een stuk grond aan de overzijde van de Pongola aangeboden is ter woning als Transvaalsch onderdaan, (distrikt Piet Retief). Hij zal binnen kort op Vrijheid zijn, waarschijnlijk om de overeenkomst te teekenen, waarbij hij alle regten als Koning opgeeft. Onder deze conditie wordt hij alsdan niet uitgeleverd.

In de Engelsche *Volksstem* van 25 ll. wordt een stuk banket kwarts, van 1½ ton zwaar, beschreven, dat te Pretoria te kijk is, alvorens naar de Parijsche Tentoonstelling te worden gezonden. Het is uit de delfplekken van Charlton en Meyer, welke laatste tot Volksraadslid voor Johannesburg en omstreken schijnt gekozen te worden. De heer Ralph Williams, Britsch Politiek Agent, is te Johannesburg op een feestmaaltijd onthaald, waar hij een zeer gematigde toespraak heeft gehouden.

Allerlei uit Hollandsche Bladen.

WAT DE MENSCHEN ETEN.

In China eet men nog al aardige dingen. Ratten halen op de markt tot 2½d een, en hondenboutjes meer dan het beste stuk lammer- of schapenvleesch. Een zeker soort vogelnesten worden verkocht tegen den hoogen prijs van £6 per lb. In Brazilië worden reuzenslang karbonaadjes zeer op prijs gesteld. In de West Indiën is gebakken slangenvleesch algemeen in aanvraag. De Braziliërs eten ook mieren, die daar heel wat grooter zijn dan hier, over het gansche land verspreid zijn en zeerder bijten dan de daarvoor beroemde roode mieren. Van mieren eijeren wordt een zeker kerrie gemaakt in Nederlandsch Indië, en de inboorlingen van Ceylon eten bijen na hun nesten van den honig beroofd te hebben.

VERWOESTINGEN AAN WIJNGAARDEN.

Hevige hagelbuijen, van storm vergezeld, hebben onlangs in het Fransche departement Gironde groote verwoestingen aangerigt, vooral in de wijngaarden, waar men, met veel kosten en aanvankelijken goeden uitslag, Amerikaansche wijnstokken had geplant in plaats van de door druifluis vernielde. Te Saint Emilion o. a. zal niet veel van den wijnoogst teregt komen. Ook andere gewassen werden vernield. De schade bedraagt honderd duizenden *francs* (£4,000).

IETS OVER KLOOSTERS.

De Oostenrijksche Aartshertogin Margaretha Sophia is met veel plegtigheid geïnstalleerd als Abdis van het Damesklooster te Praag. De bewoonsters van dit klooster, hetwelk door Maria Theresia gesticht werd, zijn niet onderworpen aan bepalingen als in nonnenkloosters gelden. Zij mogen zelfs in het huwelijk treden. De tegenwoordige Koningin Regentes van Spanje was ook vóór haar huwelijk, Abdis van dat klooster.

TWEE SCHELMEN GEVAT.

Aan de politie te Rome is het dezer dagen mogen gelukken de hand te leggen op zekeren Giovanni Larino da Bra, die verscheidene spoorwegdiefstallen heeft gepleegd. Bij zijne gevangenneming werden 10,000 lires in Fransch, Italiaansch en Engelsch bankpapier bij hem gevonden, benevens een aantal gouden horloges en andere kostbaarheden. Zoo is ook de kassier van een groot modemagazijn te Parijs in hechtenis genomen wegens verduistering van gelden en goederen tot een bedrag van ongeveer een millioen *francs*. Hij heeft zijn diefstallen, welke alleen ontdekt werden tengevolge van zijn buitensporige uitgaven, reeds bekend. Zijn voornaamste beweegreden, verklaarde hij, was de zucht om zich te wreken op zijn patroon, aan wiens weigering om hem geld te leenen hij den dood van een zijner kinderen wijt.

TOT SCHRIK DER DAMES!

De pastoor van Königshütte heeft, tot schrik der dames, bekend gemaakt, dat de Bisschop, die daar eerstdaags het vormsel zal komen toedienen, geen dames, die zoogenaamd *pony*-haar dragen, zal "vormen," omdat bij die plegtigheid het voorhoofd vrij moet zijn. Men peinst nu op middelen, om den genoemden haartooi weg te maken, en zeker zal er, tengevolge van het Bisschoppelijk verbod wel veel...... pommade verkocht worden.

VERSCHEIDENE ONGELUKKEN.

In de Tyrolsche bergen hebben in den laatsten tijd weder verscheidene ongelukken plaats gehad. Een toerist, die den *Cruenkopf* beklom, is in een afgrond gevallen en zeer gevaarlijk verwond. Van een Engelschman, Dunsdale, die een togt in het gebergte ondernam, heeft men sinds geruimen tijd niets vernomen, en men vreest dat hij om het leven kwam. Voorts wordt te Brixen een bergbeklimmer uit Weenen vermist.

MEER JONGENS DAN MEISJES.

In de jaren 1881—85 bedroeg de waarde der ingevoerde producten op IJsland 6,110,000 kronen, die der uitgevoerde 5,554,000 kr. Het verbruik van koffie en suiker is op verbazende wijze toegenomen. De bevolking nam toe, het aantal sterfgevallen nam af, 46.8 per mille overleden door verdrinken, slechts 24 zelfmoorden hadden in die jaren plaats. Moord kwam niet voor. Over het algemeen worden er meer jongens dan meisjes geboren.

VAN SCHRIK GESTORVEN.

Een 40-jarig koopman te Parijs is dezer dagen van schrik gestorven. Hij ging, op den arm van een bediende geleund, over straat, toen een rijtuig waarvan het paard op hol was, langs hen heen snorde en hem even aan den arm raakte. De zwakke man, die meende dat hij zwaar gewond was, viel bewusteloos op den grond. Toen hij thuis weer tot zelven kwam deed men alle moeite om hem gerust te stellen en te bewijzen dat hij volstrekt niet bezeerd was. Maar het hielp niets. Eenige uren later overleed de arme man aan de gevolgen van den schrik.

EEN BENDE DIEVEN.

Volgens *Truth* is een bende dieven, die een poging tot inbraak pleegde bij Adeline Patti, in haar huis te Craigy-Nos (Wales), de beroemde zangeres gevolgd naar Buenos-Ayres, met het doel hare juweelen en kostbaarheden te stelen of de zangeres zelve te schaken, ten einde haar eerst tegen een hoog losgeld weder vrij te laten. Patti werd daarom te Buenos-Ayres voortdurend door politie bewaakt. Zij ging nooit uit, zonder door twee agenten gevolgd te worden. Twee der leden van de bende zijn in hechtenis genomen.

STIPT VERVULD.

— Een schildwacht, stond op post aan een museum.

Een heer gaat binnen.

— Halt, roept de schildwacht, gij moet uw regenscherm achter de deur zetten.

— Maar, ik heb er geen, zegt de ander.

— Ga het dan maar halen, voegt hem de schildwacht toe, ik ken mijn consigne en dat is: iedereen moet zijn paraplu achter de deur zetten.

BESCHRIJVING *vs.* BENOEMING.

— De *Locomotief*, het Javasche blad, meldt: Een dame zond onlangs haar jongen naar den geneesheer, die tevens apotheker was, met een bon van den volgenden inhoud: "Hoed (goed) voor een doos zijn naam ik weet niet zijn gezeeg (kleur) soms bruin soms weet (wit). Hoed (goed) voor de goes (hoest). Hij buig (is buigzaam)." De dokter maakte er uit op, dat de dame een doos jujubes verlangde en hij bleek het geraden te hebben.

MILLIONAIREN.

De rijkste menschen in de wereld zijn: Jay Gould, de Amerikaansche Spoorwegkoning, £55,000,000, jaarlijksch inkomen £2,800,000; Mackay, ook in Amerika, £50,000,000, jaarlijks £2,500,000; Rothschild (Engeland), £50,000,000, jaarlijks £2,000,000; Van der Bilt, £25,000,000, jaarlijks £2,250,000; J. B. Jones (Vereenigde Staten), £20,000,000, jaarlijks £1,000,000; Graaf van Westminster, £16,000,000, jaarlijks £800,000.

INENTINGEN.

Pasteur heeft onlangs in de Fransche Academie van Wetenschappen eene mededeeling gedaan omtrent Dr. Gamaleia's inentingen tegen cholera. Hij voegde er bij, dat Dr. Gamaleia bereid is, op zichzelven het onschadelijke van de inentingen aan te toonen, en een reis te ondernemen in streken waar cholera heerscht, om het doeltreffende zijner methode te bewijzen. Het aanbod van den Russischen geneesheer, om in Pasteur's laboratorium te Parijs proeven te komen doen onder toezigt eener commissie uit de academie van wetenschappen, werd aangenomen. In November zullen waarschijnlijk die proefnemingen plaats hebben. Pasteur's voorstel, om aan Dr. Gamaleia den grooten prijs van Breant (200,000 fr.)—voor een geneesmiddel tegen de cholera—toe te kennen, is naar de commissie voor dien prijs gezonden.

PROFESSOR DONDERS.

Onlangs verhaalde Prof. Donders aan eenige geneeskundigen, dat hij gedurende de 40 jaren van zijn professoraat de studenten, die bij hem college hielden, had gemeten en de capaciteit hunner longen onderzocht. Hij had van alles nauwkeurig aanteekening gehouden, en deze statistiek leverde het bewijs, dat zoowel de lengte als de capaciteit der longen in het algemeen is toegenomen.

BRUTALE ROOF-AANVAL.

Een zeer brutale roof-aanval op een spoortrein werd dezer dagen gepleegd op den *North Pacific*-spoorweg in Montana (Ver. St.). Na den trein te doen stilstaan door een sein van gevaar, braken acht welgewapende en gemaskerde roovers den waggon met brieven en pakketten van waarde open en plunderden dien. Daarna beroofden zij ook een gedeelte der passagiers; maar zij waren zoo galant van de dames ongemoeid te laten, en zij maakten niet veel buit, want terwijl zij de wagens openbraken, hadden de passagiers hun geld en kostbaarheden verborgen; een man o.a. had een som van 15,000 *dollars* in een proviandmandje weggestopt. Na verloop van vijf kwartier reden de roovers heen, en kon de trein voortrijden. Er werd een troep soldaten uitgezonden, om de roovers, vermoedelijk koeherders, z.g. *Cowboys*—op te sporen.

TELEURGESTELD.

Eenige burgers van Weenen hadden het plan gevormd, den bouwval van de Habsburg, in Aargau (Zwitserland) gezamenlijk te koopen, en dan aan Keizer Frans Jozef dit overblijfsel van het slot zijner voorvaderen aan te bieden, ter gelegenheid van zijn 40jarig regeringsfeest. De Regering van het kanton Aargau heeft echter beleefd, maar beslist, geweigerd de ruïne, waaraan ook voor Zwitserland vele herinneringen verbonden zijn, te verkoopen.

IN GROOT LEVENSGEVAAR.

De luchtreiziger Toulet en de beide officieren, die onlangs te Antwerpen met een ballon opstegen en in de Noordzee neerkwamen, hebben in groot levensgevaar verkeerd. Toen zij door den luchtstroom naar zee gedreven waren, begon de ballon te dalen. De drie mannen, die zeer kalm bleven, trachtten door het uitwerpen van ballast hun luchtschip boven te houden. De ballon rees daardoor aanvankelijk weer. Eindelijk zag men een visschersvaartuig, waarvan men hulp hoopte te krijgen. De klep werd nu opengezet de ballon daalde, maar het schip ging verder, zonder, naar het scheen, de luchtreizigers te hebben opgemerkt. Om nu weer te stijgen, wierpen de luchtreizigers al den ballast en ook het anker weg, zij ontdeden zich selfs van het grootste gedeelte hunner kleederen. De ballon steeg nu weder tot op een hoogte van 2,000 meter, maar de halfontkleede luchtreizigers verkeerden in een deerniswaardigen toestand. Een der officieren was, bij de laatste daling, tot tweemaal toe bijna geheel onder water gedompeld. Op omstreeks 112 mijlen afstands van Zierikzee zag men weer een vaartuig, een stoomboot. Nu werd een laatste kans gewaagd; de klep werd wijd opengezet en de ballon daalde snel. De stoomboot merkte de in nood verkeerenden op en zond een sloep met vier mannen uit om hen te halen. De mannen bereikten den ballon en hielden de touwen vast, terwijl de luchtreizigers in de boot sprongen. Daaraan was groot gevaar verbonden; een kleinigheid kon het ligte vaartuigje doen omslaan; maar alles liep goed af, en de drie geredden kwamen behouden aan boord van de *Warrior*, welk schip hen te Duinkerken aan wal zette.

HET HUWELIJK EEN MISLUKKING.

Nu en dan wordt een kring in de samenleving bewogen met de een of ander nieuwigheid. Nu weer is het het huwelijk. Voor eenigen tijd waren al de Engelsche bladen gevuld met artikelen, brieven, vragen en antwoorden over de vraag of men met zijn overleden vrouw's zuster kon huwen; thans gaat het verder en nu wordt de vraag algemeen besproken of het huwelijk niet een mislukking is. Thans rigten er mannen en vrouwen, schrijvers en schrijfsters brieven aan de dagbladen in Engeland, om meestal tegen den dwang van het huwelijk te protesteren. Deze ongelukkigen treft men meestal onder de vrouwen, door wien veel meer brieven geschreven worden dan door de mannen. Een, Mona Caird, denkt dat in zake van huwelijk de Wet en de Kerk een ongepastheid zijn. Volgens haar zouden huwelijken van hoe korter duur hoe beter zijn. Als zij niet kunnen met elkander klaar komen, laat hen dan scheiden al zijn zij maar één half uur gehuwd. Doch het onderwerp is bijna uitgewerkt; wij wachten op wat het Europeesche vernuft in het vervolg uitdenken zal om weer de gemoederen van ontevredenen op te wekken.

ADELINE PATTI.

Adeline Patti, de beroemde *prima donna*, is onlangs in Engeland weer aangekomen na haar zoo rijk bekroonde reis naar Zuid Amerika. Men had haar £1,000 per avond gegarandeerd, doch de toeloop was zoo groot dat men haar £1,600 kon geven. Door dit reisje maakt zij zoowat £50,000. Zij is van plan om aanstaande jaar zich weder derwaarts te begeven.

SNELLOOPENDE STOOMWERKTUIGEN.

In Amerika worden veel kleine snelloopende stoomwerktuigen gebruikt, vooral tot het drijven van dynamo's. Een staaltje van onverpoosde werking is geleverd door eene Westinghouse machine van 10 paardenkracht, die nu reeds 13 maanden zonder ophouden dag en nacht doorwerkt met een snelheid van 500 omwentelingen per minuut! Bijna 300 millioen maal rond, en nog werkt het even lustig als aan 't begin. Dit draaijend monster is in gebruik bij de Gasmaatschappij te Pittsburg.

PAARDEN.

Het getal paarden, dat volgens de *Ned. Sport* de voornaamste Staten der wereld in geval van oorlog kunnen bijeenbrengen, bedraagt, volgens de nieuwste statistieke gegevens: Rusland 21,570,000, Amerika 9,500,000, de Argentijnsche Republiek 4,000,000, Oostenrijk-Hongarije 3,500,000, Duitschland 3,500,000, Frankrijk 2,800,000 (en 300,000 muildieren), Engeland 2,790,000, Canada 2,624,000, Spanje 680,000 (en 2,300,000 muildieren), Italië 2,000,000, België 383,000, Denemarken 317,000, Australië 301,000, Nederland 125,000, Portugal 88,000 (en 50,000 muildieren).

Hof van Insolventie.

NIEUWE INSOLVENTIE

Sept. 28.—Gert Johannes Greeff, landbouwer, van Vergelegen, afdeeling Oudtshoorn, baten, £81 10s.; schulden, £258 7s. 10d.; tekort, £176 17s.

GEDWONGEN SEQUESTRATIE.

Sept. 28.—Jacobus Stephanus Gericke, H. zn., afdeeling George, gedwongen sequestratie provisioneel toegestaan.

ROUGH ON PILES.—Waarom aan aambeijen lijden? Dadelijke verligting en volkomen genezing gewaarborgd. Vraagt naar "Rough on Piles." Zekere genezing voor jeukende, bloedende of eenig soort aambeijen.

AAMBEIJEN POEDER.

HET succes dat tot hiertoe gepaard ging met het gebruik van bovengenoemd Medicijn, heeft den Eigenaar, den heer C. H. BÖSENBERG, er toe gebragt dezelve meer prominent voor de aandacht van het Publiek te brengen; het werd in vele gevallen bewezen een zeer krachtig middel te zijn tegen deze zoo algemeen heerschende ziekte, die aangeduid wordt door hoofdpijn, kortzigtigheid, drukking op de oogen, angst, duizeligheid, gebrek aan geestkracht, onregelmatigheid in het bloed, pijn in de lenden en verstopping.

De bijzondere eigenschappen van dit Poeder om het bloed te verdunnen en een vrijen bloedsomloop te bevorderen, om de werking der ingewanden te prikkelen en te regelen, en ze te zuiveren van slijmerige en scherpe stoffen, nemen de onaangename uitwerkselen weg en genezen de ziekte. Het zal ook zeer heilzaam bevonden worden wanneer het gebruikt wordt als bovengemelde voorteekenen, de voorloopers van RHUMATISCHE JICHT zich voordoen, en ook bij drukking op de borst droogheid, jeuken en chronische aandoeningen van de huid, en bij waterzucht, meer bijzonder wanneer deze uit onderdrukte uitwaseming voorkomt.

Als een huismiddel bij verstopping kan het veilig worden aanbevolen, alsmede voor de behandeling van uitslag bij kinderen

Volle bijzonderheden vergezellen elken Bottel. Priis 2s.; per Post 2s. 6d.

BEREID DOOR DEN EENIGEN EIGENAAR

C. H. BÖSENBERG, Chemist en Droggist, hoek van Bree en Kort marktstraat, Kaapstad.

N.B.—Dit geneesmiddel is bereid in den vorm van een Poeder, zoodat het voor altijd kan gehouden worden, zonder deszelfs eigenschappen te verliezen; een voordeel dat andere mengsels niet bezitten.

HEINEKEN'S

UITVOERBIER

DEZE Beroemde Ligte en eenige Bier geschikt voor dit klimaat, te verkrijgen bij de Maatschappij tot Bevordering der Handelsbetrekkingen tusschen Nederland en Zuid Afrika.

NO. 9, ST, GEORGESTRAAT.

George Findlay & Co.,

BIEDEN THANS AAN TEGEN LAGE PRIJZEN,

Brandrams Beste Bloem van Zwavel B.B.

Wagen en Kar Assen
Wingerd Schoffels en Graven
Koperen Distilleerketel—Helmen en en Bodemen
Tinnen Pijp, Tinnen Platen
Tuigen Belegsels, Kar toebehoorselen
Amerikaansche en Engelsche Snijmachines
Wijnpompen, Gomelastieke Zuig- en Pers Pijpen.
Kar Veeren, Staaf IJzer
Wiegvormige Seizen, Sikkels, Seissteenen
Bladkoper
Kopersoldeersel, Baar Tin
Vernissen, Verven en Oliën
Karnen, Geëmailleerde Melkannen
Koperen "Racking" Kranen
Schapen Dip, Steenzout.

HEININGDRAAD van alle SOORTEN, HEINING STANDAARDS, "Straining" PILLAREN en SCHROEVEN, GEGALVANISEERDE DRAADNET.

IJzer Pakhuizen, Gravestraat,
KAAPSTAD.

D. ISAACS & CO.

MEUBELFABRIEKANTEN,
Bekleeders en komplete Huis-Meubileerders,
BIEDEN NU AAN
De Grootste Voorraad Meubelen in de Kolonie.
HUN VERTOONKAMERS DIE
30,000 VOETEN VLOERRUIMTE

BESLAAN, zijn nu open voor het Publiek, en behooren door allen die van plan zijn om te koopen te worden gezien. Daar D. I. & Co, alleen goed gedroogd Hout bezigen tot het vervaardigen van Meubelen. kunnen zij met vertrouwen elk artikel aanbevelen. Koopers zullen verder bevinden dat goede artikelen aan dit Magazijn goedkooper kunnen worden gekocht dan artikelen van mindere kwaliteit ergers anders.

De volgende zullen een denkbeeld geven van de lage prijzen waarvoor D. I. & Co. verkoopen in overeenstemming met de tijden.

	£	s.	d.
IJzeren Ledekanten, 2 ft. 6 in.	0	12	6
Matras (Best Klapperhaar) 2 ft. 6 in.	0	12	6
Ledekanten (volle grootte)	1	5	0
Volle Grootte Dubbele Matras (Best Klapperhaar)	1	5	0
Volle Grootte Dubbele van IJzerdraad Gewoven Spring Matras ...	1	17	6
IJzeren Kinderkateltjes	1	1	0
Goede Sterke Stoelen met Houten Zitting	0	2	6
Nette Waschtafel met Lade en Twee Handdoeksporten	0	6	6

Aan dit Magazijn zal ook worden gevonden een grooten en goed gesorteerden voorraad Aardewerk, Glaswerk, IJzerwerk voor het Huishouden; in het kort elk Artikel benoodigd in een goed uitgerust Huis, en tegen Prijzen lager dan die van eenig ander Handelshuis in Zuid Afrika

Geillustreerde Catalogus en Prijslijst worden op aanvraag Postvrij toegezonden.

D. ISAACS & CO.,

80 tot 92 Langemarktstraat, Kaapstad.

BRUID RUIKER WAAS
TOT VERFRAAIJING DER GELAATSKLEUR.

Eene enkele proeve zal iedere dame overtuigen van zijne voortreffelijkheid vergeleken met alle andere vloeistoffen en de talrijke poeders, die men hiertoe bezigt. Eene enkele aanwending, welke slechts een oogenblik behoeft te duren, deelt aan gelaat, hals, armen en handen eene delicate zachtheid en de zuiverheid van marmer mede, gepaard aan de tint en geur der lelie en der roos. Het neutralizeert de prikkelende eigenschappen der zeep, en verwijdert sproetels, zonnevlekken en elke oneffenheid of ontsiering der huid. Het is ten eenenmale onmogelijk om in de schoonheid aldus verkregen, iets kunstmatigs te ontdekken. Verkrijgbaar bij Coiffeurs en Parfumeurs.
HOOFD DEPOT: 92, Bd. Sébastopol, PARIJS; LONDON en NEW YORK.

Verkrijgbaar bij HEYNES, MATHEW & Co., J. T. PEACOCK & Co. en P. J. PETERSEN.

GOUVERNEMENTS BERIGT.

No. 805, 1888.

Kantoor van den Commissaris van Kroonlanden en Publieke Werken, Kaap de Goede Hoop, 27 Sept. 1888.

TENDERS zullen op dit Kantoor ingewacht worden tot Maandag, 8 dezer, 's middags, voor het vervoer van ongeveer 120,000 "Creosoted" Sleepers van Knysna naar de Havens van Kaapstad, Port Elizabeth en Oost Londen, respectievelijk.

Tenderaars worden verzocht te melden den koers voor vervoer per elken Sleeper (16 op de ton) naar elke Haven, de wijze van vervoer, hetzij door Stoom of Zeilschepen en de tijd noodig voor het afleveren.

Verdere bijzonderheden kunnen bekomen worden op dit Kantoor.

H. H. McNAUGHTON,
Assistent Commissaris.

"Star" Kuiperij.

ZEVEN Leggers Stukvaten met Breede Boom Stukken, alsmede gewaarborgde Volle Duigen. Verkrijgbaar tegen de laagste marktprijzen van

J. A. SMIT,
Kuiper,
83 Waterkantstraat,
Kaapstad.

ZEVEN
JAARTJES.
ROOD EN WIT.

De HOOGSTE PRIJS gegeven door

J. EISENBACH.

6 Strandstraat,
Tegenover het Spoorweg Station.

UNION LINIE
KONINKLIJKE MAILDIENST
UNION STOOMBOOTMAATSCHAPPIJ (BEPERKT).

DE Mailbooten der Maatschappij vertrekken van Kaapstad naar Engeland, via Madeira, om den anderen Woensdag, te 4 uur n.m., te St. Helena en Ascension als onder aanleggende.

VOOR ENGELAND.

"SPARTAN," Kapt. WAIT, 3 October, via Madeira alleen.
"ATHENIAN," Kapt. BAINBRIDGE, 17 October, via St. Helena en Madeira.
"TARTAR," Kapt. TRAVERS, 31 October, via Madeira alleen.
"TROJAN," Kapt. HOSTE, 14 November, via Madeira alleen.
"MOOR," Kapt. GRIFFIN, 28 November, via Madeira alleen.

RETOURKAARTJES naar ENGELAND, geldbaar voor Zes Maanden, worden uitgereikt tegen een vermindering van 10 percent op den Dubbelen Passageprijs.

RETOURKAARTJES voor HAVENS langs de KUST worden uitgereikt voor de terugreis binnen Drie Maanden per de Union of de Castle Maatschappij Stoombooten,

Voor Vracht of Passage doe men aanzoek aan de Kantoren van de Maatschappij, Adderleystraat.

THOS. E. FULLER,
Algemeene Bestierder voor Zuid Afrika

ZUID-AFRIKAANSCHE
Koninklijke Maildienst.

De "Castle Mail Packets" Maatschappij.

DE Stoombooten dezer Linie vertrekken van Kaapstad naar Londen om den anderen Woensdag, te 4 uur n.m., via Lissabon, Madeira en Plymouth, te Sint Helena en Ascension aanleggende op bepaalde tusschentijden.

Oct. 10.—GARTH CASTLE, Kapt. J. D. JEFFRIES, via Lissabon.
Oct. 24.—HAWARDEN CASTLE, Kapt. J. B. HARRISON, via Madeira.
Nov. 7.—GRANTULLY CASTLE, Kapt. C. H. YOUNG, via Lissabon.
No. 21.—DRUMMOND CASTLE, Kapt. JOHN WINCHESTER, via St. Helena en Madeira
Dec. 5.—ROSLIN CASTLE, Kapt. ———— via Lissabon.
Dec. 19.—NORHAM CASTLE, Kapt. J. C. ROBINSON, via Madeira.

Voor vracht of passage vervoege men zich bij de Agentuur van de CASTLE MAILBOOT MAATSCHAPPIJ (Beperkt).

A Ride to Khiva,
BY
CAPTAIN FRED BURNABY,
Royal Horse Guards.

Page 13 says:—"Two pairs of boots lined with fur were also taken, and for physic—with which it is as well to be supplied when travelling in out-of-the-way places—some quinine and Cockle's Pills, the latter a most invaluable medicine, and one which I have used on the natives of Central Africa with the greatest possible success. In fact, the marvellous effect produced upon the mind and body of an Arab Sheik, who was impervious to all native medicines, when I administered to him five

COCKLE'S PILLS,

will never fade from my memory, and a friend of mine, who passed through the same district many months afterwards, informed me that my fame as a 'medicine man' had not died out, but that the marvellous cure was even then a theme of conversation in the bazaar."

COCKLE'S PILLS. FREE FROM MERCURY.
COCKLE'S PILLS. FOR LIVER.
COCKLE'S PILLS. FOR BILE.
COCKLE'S PILLS. FOR INDIGESTION.
COCKLE'S PILLS. FOR HEARTBURN.
COCKLE'S PILLS. FOR SICK HEADACHE.
COCKLE'S PILLS. FOR ACIDITY.
COCKLE'S PILLS. IN USE EVERYWHERE.
COCKLE'S PILLS. IN USE EIGHTY-FIVE YEARS.

In boxes at 1s. 1½d., 2s. 9d., [illegible] and 22s. Of all Medicine Vendors throughout the world.

Onmiddellijk Benoodigd

EEN paar flinke SCHIMMEL KOETSPAARDEN met Goede Houding en omtrent 15 Handen Hoog. Doe aanzoek bij

A. KANNEMEYER,
Huur Stallen, Langemarktstraat.

MRS. S. A. ALLEN'S
WERELDBEROEMDE
HAAR HERSTELLER

bestemd om aan grijs haar de kleur, glans en schoonheid der jeugd weder te geven. Het vernieuwt deszelfs leven, kracht en groei Schilfers verdwijnen spoedig. Zijn parfum is rijk en keurig.

"EENE FLESCH VERMOCHT DIT TE DOEN"
Dit is de uitdrukking door velen gebezigd, die hun haar tot zijne natuurlijke kleur hersteld en hunne kale plekken met haar begroeid zagen. Het is geene verfstof, en kan geen nadeel doen. Als gij uw haar wilt terug brengen tot hetgeen het in uwe jeugd was en het gedurende uw geheele leven aldus wilt behouden, verschaf u dan terstond eene flesch van Madame S. A. ALLEN'S Wereldberoemde Haar Hersteller.

Verkrijgbaar bij Coiffeurs en Parfumeurs. Hoofd Depot: 92 Bd. Sébastopol, Parijs; Londen en [illegible]

Verkrijgbaar bij HEYNES, MATHEW & Co., J. T. PEACOCK & Co. en P. J. PETERSEN.

MALMESBURY
EXECUTEURSKAMER.

DE Plaats KWEEPEERFONTEIN nabij Malmesbury, het Eigendom van den heer HENDRIK G. GREEFF, kan TE HUUR verkregen worden.

Tenders, het bedrag van Huur aanbiedende, kunnen ingezonden worden tot 15 OCTOBER AANST., en verdere informatie kan verkregen worden bij den Ondergeteekende.

B. WETHMAR,
Secretaris.

Malmesbury,
22 Sept. 1888.

VOOR ONZUIVERHEID

Van het bloed staat geen andere medicijn gelijk met Ayer's Vermengd Geconcentreerd Extract van Sarsaparilla. Deze preparatie verdrijft spoedig en voor goed uit het gestel alle schuilende smetten en verstoppingen; geneest Zweren en Wonden; verdrijft Uitslag, Puistjes, en andere huidschennis; en maakt de kleur helder en schoon. Voor

SCROFULEUZE ONGESTELDHEDEN

is zij een onvergelijkelijk middel en zou op eenmaal aangewend worden door allen die scrofuleus gif in hun gestel hebben.

Ayer's Sarsaparilla

is een excellent versterkend middel en onwaardeerbaar om de zenuwkrachten tot hare normale toestand terug te brengen. Zij bevordert de digestie en omzetting van voedsel.

Ayer's Sarsaparilla is aangenaam om in te nemen; heeft

DE TOETS DES TIJDS

weêrstaan—daar zij voor veertig jaren eene huismedicijn van de grootste faam is geweest; en geneeskundigen van alle scholen, die haar recept kennen, bevelen haar aan en gebruiken haar in hunne praktijk.

GEPREPAREERD DOOR

Dr. J. C. AYER & CO., Lowell, Mass., U.S.A.

Verkrijgbaar bij Drogisten en Medicijnhandelaars.

MONTAGU.

Te Koop of te Huur.

DE Bezigheids Gebouwen met gerieflijk Woning er aan, behoorende aan den heer J. U. BUCHLER, gelegen in het midden van het Dorp, erkend als de beste Bezigheidsstand in het Dorp. Men doe aanzoek bij den heer IZAAC DE SMIDT, Robertson, of bij

WM. J. GREGAN,
Algemeene Agent en Afslager, Montagu.

September 1888.

UNION BANK

Kennisgeving aan Aandeelhouders.

KENNIS wordt hierdoor aan Aandeelhouders in bovengenoemde Bank gegeven, dat in overeenstemming met het besluit gepasseerd op de Speciale Algemeene Vergadering van Deelhebbers, op 14 Junij laatstleden gehouden, het opbetaalde Kapitaal in bovengenoemde Bank Verminderd werd van Tien Ponden Sterling per Aandeel tot Vijf Ponden Sterling per Aandeel. Nieuwe Certifikaten van Vijf Ponden Sterling ten volle opbetaalde Aandeelen zijn nu gereed en zullen aan Aandeelhouders overhandigd worden op opgaaf hunner tegenwoordige Certifikaten.

HENRY HALL,
Kassier.

Kaapstad, 18 Sept. 1888.

MONTAGU.

G. P. VAN ZIJL,
Vendu-Afslager en Algemeen Agent.
Kantoor: Westelijke Provincie Bankgebouwen, Montagu.

WESTELIJKE PROVINCIE SPOORWEG

TIJDTAFELS VAN AF 1 MAART 1888.

KAAPSTAD—KIMBERLEY EN P. ELIZAB.

STATIES.	Dagelijks	Dingsdag	[illegible]	Dagelijks	Dagelijks
Vertrek van	v.m.		n.m.	n.m.	n.m.
KAAPSTAD v	7.40	..	1.45	3.50	7.15
Woodstock	7.44	..	..	3.54	..
Zoutrivier Junctie	7.50	..	1.53	4.0	7.25
Maitland	7.55	..	..	4.5	..
Ak. Durbanweg Junc.	8.20	..	..	4.33	8.0
Vert. do.	8.22	..	..	4.35	8.2
Muldersvlei Junctie	9.46	..	..	6.1	..
Klapmuts	10.7	..	...	6.20	..
Paarl	10.35	..	3.23	6.50	9.27
Lady Grey Brug	10.50	..	3.31	7.9	9.38
Ank. WELLINGTON v	11.10	..	3.48	7.30	9.58
Vert. do.	11.25	..	3.54		10.18
	n.m.				
Hermon	12.18	...	...	..	11.8
Piketberg Weg	1.0	..	5.0	...	11.48
Tulbagh Weg	1.30	..	5.15	..	12.13
Ceres Weg	2.15	..	5.46	..	12.53
Breederivier	2.42	..	..		..
Goudini Weg	3.10	..	...	..	1.48
Aank. WORCESTER v	3.35	...	6.49	..	2.13
Vert. do.	3.55	...	7.3	..	2.28
Hexrivier	4.50	..	..	..	3.18
Hexrivier Oost	5.28	...	8.5	..	3.50
Triangle	7.5	..	9.20	..	5.25
Ank. TOUWSRIVIER v	7.55	..	10.1	..	6.15
Vert. do.	..		10.6	..	6.30
Constable s	..	..	...	..	7.30
Matjesfontein v	..	..	11.44	..	8 30
Aert. do.	..	..	11.45	..	9.10
			Zat. v.m.		
Buffelsrivier	.	..	12.36	..	10.8
Grootfontein s	..	..	1.53	..	11.38
					n.m.
Prins Albert Weg	..	..	3.7	..	1.10
Fraserburg Weg v	..	..	4.17	..	2.40
Ak. BEAUFT. WEST v	..	..	6.25	..	5.20
Vert. do.	..	..	6.30	..	6.0
Rhenosterkop s	...	..	...	..	..
Nels Poort	..	..	8.2	..	8.10
Victoria West Weg	..	..	10.24	..	11.40
Braak Poort	..	..	...	..	..
					v.m.
Richmond Weg	..	..	11.43	..	1.30
Deelfontein s	..	..	...	..	..
Mijnfontein	..	..	n.m.		
Ak. DE AAR JUNC. v	..	..	1.50	..	4.5
Voor P. Eliz. zie onder	..	n.m.			
Vert. do.	...	12 10	2 12	..	4.30
Houtkraal	...	1.13	3.9		5.46
Potfontein	..	..	...	..	..
Pauwpan s	..	..	...	..	..
Kraankuil s	...	..	...	..	..
Ak. ORANJERIVIER v	..	3.35	5.20	..	8.47
Vert. do.	..	4.3	5.45	..	9.20
Witteputs s	..	..	...	..	..
Belmont	..	5.13	6.44	..	10.48
Graspan s	..	..	..	..	..
Honingnestkloof s	..	..	...	..	..
					n.m.
Modderrivier	..	6.45	8.7	..	12.46
Spijtfontein s	..	..	...	..	..
Beaconsfield	..	8.5	9.20	..	2.18
Aank. KIMBERLEY v	..	8.15	9.30	..	2.30

KIMBERLEY NAAR KAAPSTAD.

STATIES.	[illegible]	[illegible]	Dagelijks	Dagelijks	Dagelijks
Vertrek van	v.m.			n.m.	n.m.
KIMBERLEY v	5.0	..	..	12.30	6.25
Beaconsfield	5.13	..	..	12.45	6.40
Spijtfontein s	..	..	...	..	...
Modderrivier	6.12	..	..	2.11	8.10
Honingnestkloof s	..	..	..	..	...
Graspan s	..	..	..	..	...
Belmont	7.35	..	..	4.7	10.5
Witteputs s	..	..	..	..	...
Aank. ORANJERIV. v	8.26	..	..	5.15	11.14
Vertrek do	8.47	..	..	5.35	11.29
Kraankuil s	..	..	...	...	...
Pauw Pan s	..	..	...	..	...
Potfontein s	..	..	...	..	v.m.
Houtkraal	10.58	..		8.55	2.50
Aank D. AAR JUNC. v	11.44	..	...	10.0	3.50
Vertrek do	...	n.m. 12.4		10.30	12.4
Voor P. Eliz. zie onder					
Mijnfontein s	...	..	...	..	
Deelfontein s	...	..	...	v.m.	
Richmond Weg	..	2.5	..	1.35	
Braak Poort s	..	..	..	...	
Victoria West Weg	...	3.30	..	3.32	
Biesjespoort s	..	.	..	..	
Drie Zusters s	...	..	...	..	
Nels Poort	...	5.43	...	6.31	
Rhenosterkop s	...	..	...	..	
Aank BEAUFT. W. v	..	7.8	...	8.25	
Vertrek do	...	7.15	...	8.45	
Letjesbosch s	...	...	...	...	
Aank FRASERBG W v	...	9.25	..	11.15	
Vertrek do	...	9.28	..	11.20	
				n.m.	
Prins Albert Weg	..	10.40	...	1.10	
		Woensd. v.m.			
Grootfontein v	..	12.11	...	3.0	
Buffelsrivier	..	1.18	..	4.25	
Matjesfontein v	...	2 20	..	5.38	
Vertrek do	...	2.22	..	6.18	
Constabel s	..	..	..	..	
Aank. TOUWS RIV. v	..	4.20	v.m.	8 28	
Vertrek do	...	4.25	6.30	8.55	
Triangle	..	5.20	7.32	10.22	
Hex Rivier Oost	...	6.22	9.2	11.52	
				v.m.	
Hex Rivier	...	..	9.19	12.9	
Aank WORCESTER v	..	7.13	10.3	12.54	
Vertrek do	...	7.20	10.20	1.10	
Goudini Weg	...	..	10.48	1.47	
Breede Rivier s	...	..	11.15	..	
Ceres Weg	...	8.2?	11.47	2.43	
			n.m.		
Tulbagh Weg	..	8 55	12.22	3.16	
Piketberg Weg	..	9.11	12.52	3.46	
Hermon	..	12.17	1.32	4.21	
Aank WELLINGTON v	...	..	2.22	5.10	
Vertrek do	...	10.24	2.37	5.20	6.0
Lady Grey Brug	...	10.44	3.5	5.42	6.22
Paarl	...	10.52	3.23	5.54	6.35
Klapmuts	...	..	3.53	6.20	7.5
Mulders Vlei Junctie	...	..	4.6	..	7.16
Kraaifontein	...	..	..	..	...
Durban Weg Junctie	...	..	5.28	7.18	8.48
Maitland	..	n.m.	5.53	7.46	9.10
Zout Rivier Junctie	...	12.20	5.59	7.55	9.22
Woodstock	..	..	6.3	8.0	9.26
Aank. KAAPSTAD	..	12.25	6.8	8.5	9.30

Dagelijks van af Wellington via Stellenbosch.

☞ Passagiers voor staties tusschen Kaapstad en Worcester (inclusief) worden niet vervoerd met den Mailtrein op Vrijdag.

* Zie onder voor de Stellenbossche en de Malmesbury Taklijn.

‡ † De Trein die Zondags aankomt gaat over Stellenbosch en arriveert te 8.55 te Kaapstad (zie Tijdtafel Stellenbossche Taklijn.)

Bij de plaatsen waar de letter s staat houdt de trein alleen stil als er passagiers zijn, en aan de Stations waarbij de letter v staat kan men ververschingen bekomen.

MALMESBURYSCHE TAKLIJN.

TERUG.	n.m.	n.m	HEEN.	v.m	v.m
Vertrek Kaapstad	...	4.40	Vertrek van Malmesbury	...	6.20
Durbanweg	5.22	5.27	Kalabaskraal	6.48	6.50
Kraaifontein	5.48	5.49	Klipheuvel	7.20	7.22
Klipheuvel	6.13	6.20	*Kraaifontein*	7.54	7.38
Kalabaskraal	6.47	6.49	Aankomst Durbanweg	8.18	8.20
Aankomst Malmesbury	7.15	...	Aankomst Kaapstad	9.0	...

STELLENBOSSCHE TAKLIJN.

HEEN.	v.m.	n.m.	TERUG.	v.m.	n.m.	v.m (Alleen Zondag.)
Vertrek Kaapstad	7.40	3.50	Vertrek Mulders Vlei	7.18	4.6	6.35
Durbanweg Aank	8.20	4.33	Stellenbosch	7.41	4.27	6.57
Durbanweg Vert	8.22	4.35	Bosman's Crossing	..	..	..4
Kuils Rivier	8.34	4.45	Vredenburg	7.55	4.41	7.17
Eerste Rivier	8.50	5.3	Lynedoch	8 4	4.49	7.27
Lynedoch	8.59	5.12	Eerste Rivier	8.18	5.0	7.37
Vredenburg	9.7	5.21	Kuilsrivier	8.36	5.16	7.5
Bosman's Crossing	..	..	Durbanweg Aank	8.46	5.26	8.4
Stellenbosch	9.25	5.40	Durbanweg Vert	8.48	5.28	8 8
Aankomst Mulders Vlei	9.45	6.0	Aankomst Kaapstad	9.30	6.8	8.5

Bij de plaatsen in cursief houdt de trein alleen stil als er passagiers zijn.

EQUITABLE
Brandassurantie en Trustmaatschappij,
OPGERIGT. 1844.

DIRECTEUREN:
WelEd. heer W. G. ANDERSON, Voorzitter.
DE WEL-EDELE HEEREN
H. BEARD. | J. L. M. BROWN. | L. J. CAUVIN.
L. H. GOLDSCHMIDT, M.L.A. | W. MARSH. | J. A. REID.
H. K. TREDGOLD. | G. SICHEL.

Brandassurantie van iedere soort door de Kolonie, den Vrijstaat en de Transvaal zonder verwijl gesloten tegen billijke premiën.

N.B.—Woonhuizen Geassureerd tegen zeer Lage Prijzen.

Prompte Betaling van Vorderingen.

Agenturen opgerigt in al de voorname Steden en Dorpen in de Kolonie en omliggende Staten.

Voogdijbesigheid van elke soort ondernomen tegen Liberale Termen.

LET OP HET ADRES:—

Equitable Brandassurantie en Trustmaatschappij,
ST. GEORGESTRAAT, KAAPSTAD.
W. Y. ELDRIDGE, Secretaris.

BLOEM VAN ZWAVEL,
ENZ., ENZ.

De Ondergeteekenden bieden thans aan:

Brandram's Beste Bloem van Zwavel, in Vaten en Vaatjes.
R. M. ROSS & Co's Patente Dubbel Voor Wijngaard Ploegen.
R. M. ROSS & Co.'s Patente Wijngaard Paarden Schoffel.

ALSOOK,

De Massey Co.'s beroemde Maaimachines, de goedkoopste en ligste in de Markt.
De Massey Co.'s Zelfbinder en Maaijer.
Albion Maaimachines, thans tot £25 verlaagd.

Wij zouden Boeren aanraden een order voor bovenstaande vroeg te zenden

R. M. ROSS & CO.,
STRANDSTRAAT, KAAPSTAD.

"Werkt als een wonder."
JONES'
RHEUMATICURO.
De Groote Zuid Afrikaansche Remedie.

FAALT nooit om JICHT, RHEUMATIEKE RHEUMATISCHE JICHT, LENDE JICHT, HEUPJICHT en ZINKINGS te genesen DUIZENDE GETUIGSCHRIFTEN.

"De Eerw. OTTO PADEL, van Tinana, die maanden lang bedlegerig was met erge Rheumatiek, is nu geheel genesen. Hij schrijft:—'*Ik ben genesen alleen door RHEUMATICURO. Ik wensch dus deze remedie aan te bevelen bij allen die aan deze kwaal lijden.*'" Uittreksel van een maandelijksch Rapport van de Moravische Zendelingvereeniging in Zuid Afrika

WORDT OVERAL VERKOCHT *en alleen bereid door den Eigenaar,*

James Jones, Langestraat, Kaapstad

Engelsche Agenten in het groot:—W. SUTTON & Co., Bow Churchyard, Londen.

"De Zuid Afrikaan en "Volksvriend"

DE Inteekening op dit Blad is in de Stad £1 16s. en in de Buitendistrikten £2 4s. per jaar, VOORUIT BETAALBAAR. Aan elken Inteekenaar worden Drie Volle Bladen per week toegezonden.

☞ Zij die voor het Blad wenschen te bedanken moeten drie maanden vooruit kennisgeven van hun voornemen.

AGENTEN VOOR DE "ZUID AFRIKAAN EN VOLKSVRIEND."

Alexandria	Ds. J. Roos.
Adelaide	C. Callaghan.
Alice	Geo. Murray.
Aliwal Noord	Sauer en Orsmond.
Barrydale	A. Helfrich.
Beaufort West	P. Teske.
Belmont, Griqualand West	J. J. de Kock.
Bloemfontein	J F C v Iddekinge
Boshof	Is de Villiers.
Bredasdorp	John Taljard.
Brits town	T. P. Theron M.L.A
Burgersdorp	Philip Snijman.
Barberton	J. H. Hofmeyr, Zuid Afrikaansche Syndicaat Agent.
Colesberg	E. van Bart.
Ceres	Jos. Fourie
Caledon	J. Esterhuysen.
Calvinia	H. van Reenen.
Cradock	A. Metcalf.
Clanwilliam	J. H. Norgarb.
Dordrecht	J. S. Van Zijl.
Durban	Lindenberg & Dreyer.
Darling	Jacob Oats.
Diamantvelden	S. W. van Wijk.
Dist. Ermelo, Transvaal	
Embokotwa	T. Ernest Jaenicke.
Franschhoek	J. C. le Roex.
Fraserburg	Geo. Hodgson.
Fauresmith	S. Rorich. Maatschappij.
George	J. Kretzen.
Goudine	T. C. Botha, Jr.
Graaff-Reinet	A. P. Van den Berg.
Heidelberg	S. A. Dickson.
Humansdorp	W. Anderson.
Hanover	C. Nathan.
Hope Town	M. C. Louw.
Hopefield	J. W. Stigling.
Jacobsdal	J. W. B. De Villiers.
Knysna	P. Meteierkamp.
Korannaland	G. Schonken.
Kroonstad	J. N. Blignaut.
Krakeelrivier	Ign. L. Ferreira.
Ladysmith (Riversdale)	A. G. H. van Velden.
Lady Grey (Alwal N.)	C. C. Cloete.
Ladybrand	H. P. van Heerden.
Marraisburg	D. F. Marais.
Malmesbury	J. J. van Aarde. / C. de Greeff, D.zn.
Middelburg	Josua Naudé.
Murraysburg	G. S. Hauptfleisch.
Moddergat	J. W. L. Hofmeyr.
Molteno	E. Hall.
Mosselbaai	E. Meyer, N.zn.
Montagu	P. J. Joubert, W.zn
Moorreesburg	G. W. D. Rust.
Napier	E. G. Bell.
Namaqualand	J. G. Fischer. / Gerard Genis.
Nazareth	P. J. Naudé.
Olifanterivier	S. P. van Ellewee.
Oudtshoorn	Keyter & Co.
Paarl	T. Roos, T.zn. / D J. A. van der Spuy
Pearston	A. J. Myburgh.
Petrusville	P. J. de Vaal.
Philadelphia	H. C. Dryer, A.zn.
Philipstown	R. Röper.
Piquetberg	J. H. P. Zoer.
Pietermaritzburg	G. A. F. de Graaf.
Porterville	Geo. Laurence & Co.
Potchefstroom	C. M. Douthwaite.
Pretoria	Transvaal Executeurs
Prieska	B. P. van Niekerk.
Prins Albert	A. J. J. Kropholler.
Queenstown	J. G. N. van Gass.
Riversdale	L. H. Meurant
Richmond	A. P. de Villiers.
Riebeek West	F. Russouw.
Robertson	J. A. Neethling.
Riebeekskasteel	D. Krige.
Somerset West	Johan Theunissen
Stellenbosch	W. J. de Kock.
Swellendam	G. Reinecke.
Saldanhabaai en St. Helena Baai	J. A. Schickerling.
Schietfontein	— Sterrenberg.
Sutherland	H. P. v. Eijk.
Somerset Oost	A. H. Hofmeyr
Tarkastad	E. J. Stanley.
Tijgerhoek, P.O. Welgevonden (dist. Uitenhage)	R. W. Mohr.
Tulbagh	H. Fagan.
Uitenhage	A. de Villiers
Utrecht (Transvaal)	H. L. Neethling.
Uniondale	G. L. van Heerde.
Van Rhynsdorp	P. B. Van Rhyn.
Van der Byl's Kraal, P.O.	D. J. Marits, Jr.
Ventersburg	D. Vermooten.
Villiersdorp	W. Roux.
Victoria West	J. B. Auret & Zoon.
Wijnberg	G. de Kock.
Winburg	W. J. & J. A. Reeder
Willowmoore	A. W. Dill.
Winterberg, F. Beaufort	R. Stavenhagen.
Wellington	J. Addey Malherbe. / J. F. Pentz & Co.
Worcester	J. G. de Wet.
Wakkerstroom	D. D. Bierman, Jr

NEDERLAND.—Maatschappij tot bevordering der Handelsbetrekkingen tusschen Nederland en Zuid Afrika.

Goedkoope Kleeren.

WAAR kan men een Goedkoop Pak Kleeren krijgen? Bij F. TYFIELD, Breestraat, Hoek van Langemarktstraat, waar Pakken Kleeren, Hemden, Stevels, Gouden en Zilveren Horologes, ja van alles te krijgen is. *Groote afslag toegestaan*

Gedrukt en uitgegeven door M. G. REGTER handelende onder den stijl of de firma van HOFMEYR & REGTER, Groentepleín, Kaapstad.